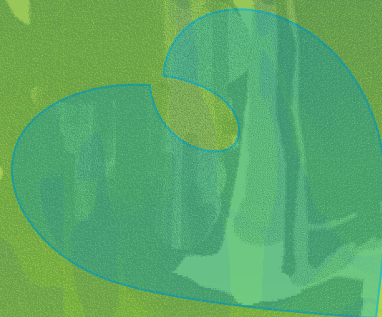

nr. 18 · april 2026

ISSN: 2596-4631

SPECIAL KOMPASSET

MAGASINET OM OG FOR UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

Når STU slutter

– MÅ FÆLLESSKABET IKKE GØRE DET

STU-foreningens perspektiv på den gode overgang fra STU

// Af Per Saaby, formand, STU-foreningen

Hvert år afslutter unge deres Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse (STU) med nye erfaringer, styrket selvforståelse og mod på livet. Alligevel oplever mange, at det sværeste først begynder bagefter.

Overgangen fra STU er i dag en af de største udfordringer på området – ikke fordi de unge mangler udvikling, men fordi systemets overgange ofte mangler sammenhæng.

Hos STU-foreningen arbejder vi for, at STU ikke forstås som et afsluttet forløb, men som en del af en livsbane, hvor overgangen skal være lige så gennemtænkt som selve uddannelsen.

Overgangen er ikke et punkt – men en proces

For mange unge med funktionsnedsættelser eller psykisk sårbarhed er stabilitet afgørende for udvikling. Når STU afsluttes, sker der imidlertid ofte et brud:

- relationer ophører
- støttesystemer ændres
- nye forvaltninger overtager
- forventninger skifter tempo

Det kan skabe usikkerhed og i værste fald tab af den progression, som er opbygget gennem tre år.

Den gode overgang starter derfor længe før afslutningen og kræver en fælles plan, som alle aktører kender og arbejder efter.

Forskellighed er ikke en udfordring – men udgangspunktet

STU-elever er ikke en ensartet gruppe, og derfor kan deres veje efter uddannelsen heller ikke være det.

Succes må ikke alene måles i hurtigt beskæftigelse eller uddannelsesstart. For nogle er næste skridt job eller uddannelse. For andre er det:

- aktivitets- og samværstilbud
- fællesskaber og civilsamfundsdeltagelse
- fleksjob eller beskyttet beskæftigelse
- fortsat udvikling af sociale og personlige kompetencer

Et godt resultat er ikke ét bestemt mål – men et realistisk og bæredygtigt næste skridt for den enkelte unge.

Efterværn: Den manglende bro

En gennemgående erfaring fra praksis er behovet for et længerevarende sikkerhedsnet efter STU.

Efterværn handler ikke om at forlænge uddannelsen, men om at fastholde den udvikling, der allerede er skabt. Når relationer og støtte fortsætter i overgangsperioden, reduceres risikoen for tilbagefald, isolation og mistrivsel markant.

Vi ved, at unge lykkes bedst, når de ikke oplever at stå alene i skiftet mellem systemer.

side
8

SIDE HISTORIE

- 2+8 Når STU slutter – må fællesskabet ikke gøre det
- 3-4 Her virker virkeligheden
- 6 Glad STU gør drømme til erfaring
- 9-10 Først skal det personlige kompas finde retningen
- 12-14 Et nyt kapitel i mit liv
- 16-18 Mig skal du ikke få ned med nakken!
- 20-22 Udslusningsraketten fra Haslev: Sådan sender Ledestjernen unge sikkert mod egen bolig
- 24-27 Hvis man ikke var i toppen af reolen, var man i bunden af akvariet
- 28-31 Foreningerne summer af liv og fællesskab, til gavn for unge med særlige behov
- 32-33 På fritidsjobbet får Victor sit energiboost
- 34-36 Alle har ret til et godt og trygt skoleliv
- 38-39 Bro mellem STU og jobmarked
- 40-41 Højskolen blev den røde tråd
- 42-43 Queer café på Sputnik STU – her er der plads til både stolthed og usikkerhed
- 44-47 På Skoleskibet Hjaln vokser de unge med vinden

Magasinet Specialkompasset

nr. 18, april 2026

ISSN: 2596-4631

REDAKTION

Compass Fairs

Stamholmen 192

2650 Hvidovre

Tlf. 2149 4860

www.compassfairs.dk

www.specialkompasset.dk

REDAKTØR

Christina Qvistgaard

cq@compassfairs.dk

ANNONCER

Jacob Porse jp@compassfairs.dk

LAYOUT/GRAFISK

Compass Fairs, Jan Haste

TRYK

Stibo Complete

5.000 eks.

Her virker virkeligheden

// Af Christina Qvistgaard

Der er vindstille hos Dreambuilders STU. Ikke fordi der aldrig er travlt – tværtimod – men fordi tempoet og forventningerne er afstemt efter de unge, der hver dag møder ind som medarbejdere i en rigtig virksomhed

For 17-årige Gustav er det netop roen, der gør forskellen. "Der er ingen storm her. Man bliver set, som man er. De ser mig – og ikke en diagnose," fortæller han. Efter en svær folkeskoleperiode fandt han Dreambuilders via sit netværk, kom i praktik og startede samme år. I dag arbejder han med logistik, salg og markedsføring og er blandt andet med til at producere video og indhold til sociale medier.

"Vi har alle sammen en funktion her. Nogle står med lager, andre med marketing. Vi overlapper, men vi har hver vores del i, at virksomheden fungerer," forklarer hun.

Første år på STU'en er mere all-round, hvor eleverne prøver kræfter med flere områder. Senere får de mulighed for at specialisere sig. For Alexander på 17 har det været afgørende.

"Jeg har prøvet de forskellige ting af for at finde ud af, hvad jeg er bedst til. Det er virkelig fedt at finde ud af, hvad man er god til. Det tror jeg ikke, jeg kunne på samme måde i en skole," uddyber han. "Nogle dage er jeg så fordybet, at jeg ikke opdager, at dagen er gået."

Alexanders mål er at komme ud i ordinært arbejde – måske som salgselev.

For Keisha på 17 som møder ind til interview på sin allerførste arbejdsdag, var det afgørende at Dreambuilders er en virksomhed og ikke en skole. "Det betød meget for mig," fastslår hun.

Den pædagogiske ramme er tydelig, men ikke dominerende. Nicoline, som er ny pædagog på stedet, fortæller:

"Det tiltrak mig, at det her er bygget op efter de unges drømme og ønsker. Jeg tror på, at man vokser med ansvar." Hendes rolle er at sikre, at de unge har den nødvendige støtte til at navigere i en travl virksomhed – uden at tage ansvaret fra dem.

”Jeg håber at kunne komme ud og få et fuldtids-job. Det er det, vi arbejder hen imod.

At mine udfordringer ikke bliver en begrænsning, at jeg stadig kan drømme og kunne det, andre kan. Begrænsningerne skal ikke komme først.

"Det, der får mig op om morgenen, er, at det ikke er en skole. Jeg skal på arbejde – og jeg kan godt lide mit arbejde."

Dreambuilders er en STU, der er integreret i virksomheden Danish Global, som forsyner danskere over hele verden med danske produkter. Det betyder, at eleverne fra første dag er medarbejdere med egen mailadresse, konkrete opgaver og et

ansvar, der har betydning for virksomhedens drift.

En virksomhed – mange funktioner

De unge indgår i forskellige funktioner: lager, logistik, salg, marketing og administration. Ifølge 18-årige Iben fungerer det som i enhver anden virksomhed.

« Her virker virkeligheden...

Iben er i gang med sit andet STU-år og stadig i afsøgningsfasen. Hun har en skolehistorik præget af mange skift – fra 6. klasse til privat 9. klasseeksamen og FGU – og har besøgt flere STU-tilbud. Dreambuilders skilte sig ud.

”Her følte jeg, at det var noget, jeg kunne bruge i fremtiden,” siger hun og peger på balancen mellem ansvar og omsorg. ”Man lærer at tage ansvar, men de er også gode til at passe på os, så vi ikke bliver overbelastede. Der er plads til at fejle.”

Virkelighed som ramme

Bag Dreambuilders står stifterne Kim Hald-Sørensen Rydahl og Louiza Sophie Zacho Lind. De er tydelige omkring ambitionerne:

”Der er ikke nogen af vores elever, hvor vi ikke tror på, at de kan komme ud på arbejdsmarkedet. Spørgsmålet er på hvilke vilkår,” fastslår de.

Virksomheden er rammen – ikke et pædagogisk rollespil. De unge er ikke formålet med virksomheden i sig selv. Virksomheden flytter fokus væk fra udfordringer og problemer. Hverdagen er uforudsigelig, som da Danish Global overtog en anden virksomhed op til jul og højsæson.

”Det gav enormt meget læring. Dagene kan ændre sig, og det lærer de at håndtere,” lyder det fra stifterne.

Særlige hensyn kommer først i spil, når kapacitetsgrænsen er nået. Indtil da behandles de unge som ligeværdige medarbejdere, der læser deres egne UU-planer og stiller spørgsmål.

Hos Dreambuilders er drømme ikke pynt – de er pejlemærker. Og måske er det netop derfor, der er vindstille.

STU Special Minds

En særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse til dig med autismeprofil

STU Special Minds er en individuelt tilrettelagt uddannelse for dig, som er 16-25 år og har autisme eller tilsvarende profil. På uddannelsen arbejder du målrettet med at blive klar til videre uddannelse eller job. Uddannelsen er både for dig som brænder for IT, og for dig som er glad for almene fag, praktisk arbejde osv. STU Special Minds er kendetegnet ved, at

vi lytter og er nysgerrige

- vi ser dine ressourcer og skaber et individuelt forløb for dig
- du oplever mening og formål med det, du gør

du er en del af et socialt fællesskab

- din fremtid bliver konkret gennem gode praktikforløb i virksomheder

Jeg er nu fagligt klar til HF og har fået struktur på min lektielæsning. Desuden har jeg nu redskaber, som jeg kan bruge til at komme ud af en svær situation.

Nicklas, tidligere STU-elev, Special Minds

Ditte Stern Bach
Afdelingsleder, Aalborg
Tlf: 30 84 46 27
dsb@specialminds.dk

Laila Fiil
Afdelingsleder, Kolding
Tlf. 28 79 60 41
laf@specialminds.dk

Lars Raun
Afdelingsleder Aarhus
Tlf. 26 32 82 10
lars@specialminds.dk

Sidsel Freja Birk
Afdelingsleder, Silkeborg
Tlf. 51 54 49 37
sif@specialminds.dk

Kig forbi

Du er altid velkommen til at kontakte den Special Minds-afdeling, som er tættest på dig, og booke et uforpligtende møde og en rundvisning. På den måde har du de bedste forudsætninger for at træffe dit valg.

Læs mere på
www.specialminds.dk

GLAD STU GØR DRØMME TIL ERFARING

På GLAD er der ikke langt fra STU til TV. Her lærer eleverne Oliver og Daniel at dyrke deres kreativitet, mens TV GLAD-journalist Christian Drost giver erfaringerne videre.

Kameraet kører. Nogen råber "action". Og så er vi i gang.

På GLAD STU's Film og medie-linje sidder eleverne ikke bare på skolebænken. Med kameraet i hånden får de lov til at skabe deres egne produktioner – og nogle gange endda til sendetid. I den hvide murstensbygning på Rentemestervej 45 i Nordvest ligger deres afdeling i København. Her har Oliver (17) og Daniel (18) deres daglige gang på linjen, hvor de går på andet år på STU'en.

I samme bygning sidder tidligere STU-elev Christian Drost (37). Til dagligt arbejder han som journalist og tilrettelægger på TV GLAD, GLAD fondens eget mediehus, og er blandt andet en del af DR-programmet 'En særlig samtale'. På trods af aldersforskellen, deler drengene og Christian mange af de samme drømme og oplevelser fra uddannelsen.

Læring og erfaring

Oliver og Daniel er to drenge med høje ambitioner. På Film og medie-linjen får unge, kreative hoveder som dem mulighed for at udfolde sig. De lærer at sætte kameraet, at stille de gode spørgsmål, når de f.eks. interviewer personer til skolens onlineserie, 'Gæstebogen', og

// Af Isabell Stjernholm Sørensen

laver deres egne filmproduktioner, såsom en genskabning af Olsen-banden. De er med i hele processen – fra action til cut. Og det er noget, der kan mærkes hos eleverne.

"Det har givet mig sådan en ro. En stolthed over, at nu laver jeg det, jeg drømmer om allermest – film og skuespil", fortæller Oliver.

Christian husker også de mange filmprojekter fra hans egen tid på linjen, og hvordan nogle af dem blev vist som en del af TV GLAD's sendetid på lokalstationer om lørdagen. Gennem sin tid på GLAD har han fået en masse erfaring, som han gladeligt giver videre til eleverne fra STU'en: "Jeg synes, det er så fedt, når der kommer en elev hen og spørger, om de må prøve at være med til det, jeg laver."

Gode undervisere

Både Oliver, Daniel og Christian fik vakt interessen for GLAD efter et praktikforløb på uddannelsen, og når de beskriver deres tid på skolen, er der mange emner, der går igen. Blandt andet underviseren Erik:

"Jeg var lidt længe om at starte med at redigere, fordi der var så mange knapper, og det var i et professionelt redigeringsprogram. Jeg var lidt bange for at springe ud i det.

Men så fik Erik, vores lærer, mig til det, og jeg blev vildt passioneret omkring det. Nu kan jeg slet ikke lægge det væk", fortæller Daniel.

Christian kan også huske Erik fra sin egen tid på uddannelsen. Han beskriver ham som "en fantastisk lærer", der også

gerne lod sig skubbe i vandet ved Nyhavn for den gode optagelse.

Store drømme

Både Oliver og Daniel drømmer om en fremtid med store scener, musik og skuespil. Da Christian gik på uddannelsen, drømte han lige så stort. Derfor har han et godt råd til drengene:

"Kast jer ud i tingene, og sondér terrænet. Udnyt mulighederne på GLAD – både teater og TV."

LEDESTJERNEN STU

TILPASSET LIGE PRÆCIS DIG!

**BESKÆFTIGELSE
BOLIGER**

WWW.LEDESTJERNEN.ORG

Samarbejde er afgørende – men kræver struktur

Den gode overgang opstår ikke af sig selv. Den kræver tæt samarbejde mellem:

- STU-tilbud
- kommunale forvaltninger
- jobcentre
- socialområdet
- civilsamfund og fællesskaber
- den unge og familien

Det forudsætter klare roller, tidlig planlægning og brugbar dokumentation, som kan følge den unge videre – ikke starte forfra.

Når samarbejdet lykkes, bliver overgangen sømløs. Når det ikke gør, bliver den tilfældig.

STU's DNA: Demokrati, medindflydelse og livsduelighed

STU handler ikke kun om faglig læring. Uddannelsen udvikler livsduelighed:

- evnen til at indgå i fællesskaber
- tage ansvar for eget liv
- træffe valg
- forstå egne styrker og behov

Den demokratiske dannelse og personlige udvikling er lige så central som de faglige mål – og netop derfor skal overgangen understøtte fortsat deltagelse i samfundet.

Vi skal måle det, der faktisk betyder noget

Hvis vi vil udvikle området, skal vi også måle rigtigt.

Effekt bør ikke alene opgøres i beskæftigelsesprocenter, men også i:

- stabil trivsel
- fastholdelse i fællesskaber
- progression i selvstændighed
- varige livsveje

Den enkelte unges progression er den vigtigste indikator.

Stu foreningens bud på fremtiden

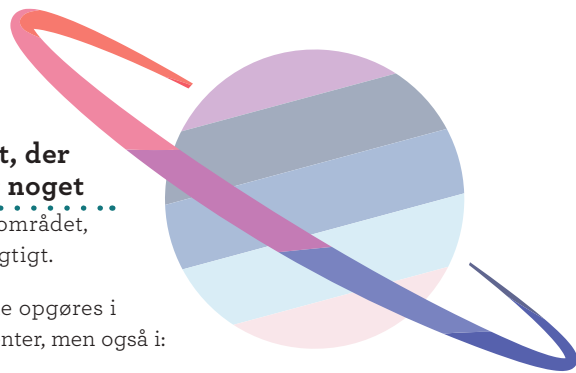
Vi mener, at fremtidens overgang fra STU skal bygge på fem principper:

1. Tidlig og fælles overgangsplan
2. Efterværn som standardmulighed
3. Individuelle og fleksible veje videre
4. Tværgående samarbejde mellem systemer
5. Dokumentation af progression – ikke kun slutresultat

Når overgangen lykkes, bliver STU ikke en afslutning, men begyndelsen på et voksent liv med deltagelse, håb og retning.

STU foreningen – Consentio

Landsforening for STU-udbydere. Arbejder for kvalitet, sammenhæng og bæredygtige livsveje for unge efter STU.

VI LEVERER LIVSDUELIGE UNGE

Bofællesskaber, STU, fritidstilbud, praktikker og ressourceforløb til unge med særlige behov. Lær os at kende på munkegaarden.dk

Først skal det personlige kompas finde retningen

// Af Peter Christensen

Mathias Adamsen, 18 år, går på Håndværkerlinjen på Struer Fri Fagskole og er så småt ved at finde ud af, hvilke fag han synes er fedest og hvilken vej, han skal gå.

Mathias Adamsen viser rundt i et værksted, hvor han kan arbejde og forme ting med sine hænder. Her har Mathias sin daglige gang på linjen Håndværk & Natur. Her mellem håndværkernes værktøj, såvel stort som småt, har han mulighed for at stifte bekendtskab med tømrerarbejde, murerarbejde, VVS, mekaniker, gartneri, jordbrug og fiskeri. Alt efter hvad Tobias interesse og mavefornemmelse siger ham, at han skal prøve af.

"Linjefagslærerne viser os, hvordan tingene fungerer, og så prøver vi dem af med hjælp fra læreren," fortæller Mathias, det kan sagtens være opgaver på skolen, som for eksempel at renovere og vedligeholde et undervisningslokale, så det fungerer bedst.

"Jeg har hjulpet med strøm på værkstedet. Det var meget spændende, men jeg tror nu nok, jeg mest er faldet for at være tømrer. Jeg kan godt lide at arbejde med træet, og tømrerfaget kan jeg bruge både på arbejde og privat."

**SÆRLIGT
TILRETTELagt
UDDANNELSE**

...VI ER EN DEL AF FGU NORD

**FGU
NORD**

**UNGDOMSMILJØ • PRAKTIK • LÆRING
VEJLEDNING • AKTIVITETER • VENNER**

Ring til os: 2510 9882

STU FGU Nord
Lautrupvej 6A • 2750 Ballerup • stu@fgunord.dk

« Først skal det personlige kompas...

Pointen med Mathis ophold på værkstedet er netop at få øje på muligheder og få rettet den personlige kurs mod det fag, han umiddelbart gerne vil uddannes i. Det er han som skrevet godt i gang med på det andet år af hans STU på Struer Fri Fagskole.

Sammenhæng mellem fag og teori

Hvad nytter det, hvis hænderne ikke forstår, hvad hjernen prøver at fortælle den - og omvendt? Hvordan får vi læringen i teorien og læringen i udøvelsen af faget til at spille optimalt sammen og understøtte hinanden?

På Struer Fri Fagskole er løsningen en fin symbiose mellem at afprøve de konkrete færdigheder som tømmer, og færdighederne i fag som dansk og matematik. Skolefagene indgår således som en naturlig del af undervisningen på linjefaget, teori og praksis er flettet ind i hinanden. Og det letter helt klart forståelsen af et skolefag som matematik.

"Vi skal selv finde materialer og sådan, så der lærer vi at bruge matematik og regne ud, hvor meget vi skal bruge, så vi ikke står med for lidt eller alt for meget materiale eller helt forkert materiale," fortæller Mathias. "Når undervisningen i matematik er lagt ind undervisningen, synes jeg det er meget nemmere at forstå, hvorfor det er vigtigt og hvordan vi kan bruge det helt konkret. Det er rigtig godt."

Et eksempel på det er et personligt projekt, som alle eleverne opfordres til at lave. Mathias projekt var et bord til sig selv.

"Så jeg lavede et lille tv-bord med en hylde til at skjule ledningerne. Jeg lavede selv tegninger, som jeg gerne ville have bordet, fandt selv materialerne og lavede bordet. Det blev virkelig fint, og jeg er ret glad for mit bord," siger han stolt.

"Vi får også undervisning i bæredygtighed. I at genbruge ting, så vi får et indblik i begrebet bæredygtighed. Det er ret spændende at lære, hvad man selv kan gøre for at være med til at hjælpe naturen og klimaet."

Selvstændighed

Det er ikke blot undervisning i håndværkfaglighed og skolefag, som Mathi-

as får på Struer Fri Fagskole. Han får også et ordentligt skud personlige færdigheder gennem undervisningen i at bo selv. Det er et fag, som er en fast del af undervisningen på flertallet af skoler og uddannelsessteder for unge med særlige behov.

"Vi lærer at komme ud at bo i egen bolig. Vi lærer at lægge et budget og få pengene til at slå til, så der er råd til alle de faste udgifter, når man bor for sig selv. Vi får hjælp til at vide, hvad vi skal stille op med vigtige breve fra det offentlige, så vi holder os ude af problemer," forklarer Mathias.

"Dertil kommer, at vi skal lære at vaske tøj, gøre rent, købe ind og lære at lave mad. Det er jo også vigtigt."

En praktisk og virkelighedsnær kostskole

Struer Fri Fagskole er en af landets 19 fri fagskoler. En fri fagskole er en praktisk og erhvervsrettet kostskole, der minder om en efterskole, men har fokus på håndværk, faglighed og virkelighedsnære projekter. Mindst 1/3 af undervisningen er praktisk, og det gør de frie fagskoler ideelle for elever, der - som det er tilfældet med Mathias - lærer bedst med hænderne og gerne vil finde vejen til uddannelse og job.

På Struer Fri Fagskole får eleverne mulighed for at afprøve fag gennem praktiske opgaver på linjerne Care & Beauty, Game Design, Gastro & Natur, Krea & Salg og Håndværk & Natur. Eleverne bor på skolen og har her et trygt og mobbefrit fællesskab med plads til alle.

Snakken med Mathias er ved at nå sin ende, men han har lige en vigtig pointe at slå fast, inden vores snak slutter.

"Det er så godt, at vi kun er 10 elever i klassen og to lærere. Jeg er ordblind og har brug for hjælp, og det får jeg her, fordi vi ikke er så mange i klassen. Her på skolen har underviserne mere tid til eleverne, hvis vi ikke lige forstår tingene, og det bidrager selvfølgelig også til den trykthed og trivsel, vi har på skolen," slutter Mathias.

En del af danske
erhvervsskoler

80% af vores elever er i job
eller uddannelse efter AspIT

IT og uddannelse for unge med autisme, ADHD og lignende profil.

Kom til AspIT skolernes dag

hos AspIT den første lørdag i
september kl. 10-14 eller kontakt
os for et individuelt besøg.

Mange uddannelser har ikke det miljø, der gør, at du kan holde hverdagen ud. Det ved du. Og det ved vi. Derfor er AspIT noget helt andet. En særligt tilrettelagt uddannelse med IT i fokus. En uddannelse, der bliver tilpasset dig, med små klasser, ro og fred, stabilitet og tjek på tingene.

Så har du autisme, ADHD eller lignende og har det rigtigt godt med struktur og forudsigelighed, så er AspIT måske noget for dig. Måske er du vild med IT og måske har du ikke arbejdet så meget med det tidligere. Hvor meget du ved om IT, før du starter, er ikke så vigtigt. Det vigtige er, om du har lyst til at lære. Vi starter, hvor du er og finder vejen sammen.

I den sidste del af uddannelsen kommer du i praktik i en virksomhed, hvor du kommer til at afprøve det, du har lært på skolen. Og hvis alt går vel, vil du blive ansat i den virksomhed, du har været i praktik i.

AspIT findes på erhvervsskoler 8 steder i Danmark.

aspit.dk

Besøg en
skole nær dig

Et nyt kapitel i mit liv – fra bosted til eget hjem, praktik og nye muligheder

De sidste par måneder har været mere stille fra mig, end de plejer. Men stilheden har ikke været tom – tværtimod har den været fyldt med store beslutninger, omvæltninger, følelser og nye begyndelser. Det har været en periode, hvor jeg både har skulle sige farvel til noget kendt og trygt og tage imod noget helt nyt og ukendt. // En hilsen fra Sofie Blenstrup

I september tog jeg et af de største skridt i mit liv indtil nu: Jeg flyttede fra mit bosted og ind i mit eget hjem sammen med min kæreste. Efter flere år med struktur, faste rammer og personale omkring mig det meste af dagen, skulle jeg pludselig stå på egne ben i en almindelig lejlighed og skabe en hverdag, der var min egen.

Det var både befriende og skræmmende. På bostedet boede jeg sammen med fem andre og havde altid mennesker omkring mig – både beboere og personale. Der var faste rutiner, støtte lige i nærheden og en hverdag, der var organiseret for mig. At forlade det og flytte sammen med min kæreste føltes derfor som at springe ud i noget helt nyt uden net under mig.

Samtidig har flytningen også været fuld af kærlighed og glæde. Her i februar havde min kæreste og jeg også 2-års dag sammen – hvilket gør hele denne periode endnu mere

Gør fremskridt synlige med OCN
- Fordi alle kompetencer fortjener anerkendelse!

- ✓ Gyldig dokumentation anerkendt i hele Danmark
- ✓ Øget motivation hos elever og medarbejdere
- ✓ Pædagogisk fleksibilitet til den enkelte
- ✓ Et fælles sprog i udvikling og dokumentation

Vejlederuddannelse til halv pris for Ligeværds faglige medlemmer
Kun 3.250 kr. + moms

OCN DANMARK
LIGE VÆRD
LÆRER LÆSING

Gør læring synlig – også den, der normalt ikke står i bøgerne.

CENTER FOR KOMMUNIKATION
& UNDERVISNING — HILLERØD

Når kommunikation og undervisning går hånd i hånd

Tag din stu eller 9. og 10. klasse på CKU

Har du spørgsmål?
Så ring til vores
socialrådgiver Catharina
på 7232 3928

meningsfuld. At få lov til at dele hverdagen med ham – både de gode og de svære dage – har givet mig en følelse af ro og trykthed midt i alle forandringerne.

Som om flytningen ikke var nok i sig selv, startede jeg i november også i praktik i Føtex som en del af et afklaringsforløb med henblik på flexjob. For mig har det været en kæmpe milepæl. At stå op, tage på arbejde, være en del af et team og mærke, at jeg kan bidrage, har betydet mere, end jeg egentlig kan sætte ord på.

Praktikken har selvfølgelig også været hård. Nye mennesker, nye krav, nye omgivelser og en masse sanseindtryk kan være udfordrende, når man har autisme og ADHD. Men det har også været lærerigt og styrkende at mærke, at jeg faktisk kan navigere i en arbejdsplads – med den rette støtte og forståelse.

Jeg griner og jeg lærer

Med flytningen fulgte også en ændring i min støtte. Jeg er nu overgået til §85-støtte og har fået en virkelig dygtig og omsorgsfuld støttekontakt i kommunen, som jeg mødes med i løbet af ugen. Hun hjælper mig med struktur, planlægning, overblik og med at håndtere de udfordringer, der følger med et mere selvstændigt liv.

Overgangen har på mange måder været god – men den har også været intens. Det tager tid at lande i en ny virkelighed, og det er okay. Jeg er stadig i gang med at finde min plads i det hele, lære min nye hverdag at kende og finde ud af, hvad der fungerer bedst for mig.

” Når jeg ser tilbage på de sidste måneder, kan jeg mærke, hvor langt jeg er kommet.

Jeg arbejder (i praktik), jeg møder mennesker, jeg griner, jeg lærer, og vigtigst af alt: Jeg nyder mit liv på en måde, jeg ikke har gjort før.

For mig er det vigtigt at dele min historie, fordi jeg ved, at der sidder mange andre derude, som måske står i lignende situationer. Måske bor de også på bosted, kæmper med diagnoser, eller er i tvivl om, hvad fremtiden bringer. Jeg vil gerne vise, at forandring kan være skræmmende – men også utrolig livsændrende på den gode måde.

Derfor holder jeg også fortsat foredrag og oplæg om livet med autisme, ADHD og andre diagnoser. Jeg deler åbent om mine erfaringer, mine udfordringer og mine sejre i håb om at skabe mere forståelse, rummelighed og håb for både unge, pårørende og fagfolk.

STU SLAGELSE

5 GODE GRUNDE TIL AT VÆLGE OS

- 1 Spændende linjefag: E-sport, Musik, Køkken, Design & Håndværk, Digital Produktion, Idræt m.m.
- 2 Vi har to matrikler beliggende i Slagelse by, i gå-afstand til centrum.
- 3 Du har mulighed for at tage 9. klasses eksamen i dansk, engelsk og matematik.
- 4 Vi har stor erfaring med målgrupper indenfor autisme, ADHD, ASK, psykisk sårbarhed og mere til.
- 5 Det er din uddannelse! Vi arbejder sammen frem mod dine mål, ønsker og drømme.

Lyder vi som det **rigtige match** for dig?

Læs mere på stu.slagelse.dk

Booking af foredrag og oplæg:

Du kan læse mere og kontakte mig via min hjemmeside:

► [Sofiekatrine.dk](https://sofiekatrine.dk)

Hvis du eller din arbejdsplads, skole, bosted eller organisation kunne være interesseret i et oplæg, tager jeg selvfølgelig stadig imod bookinger – og jeg kommer meget gerne ud og fortæller min historie.

Og selvfølgelig ses vi igen i år på Specialkompasset. Det er et sted, jeg ikke ville være foruden – for det var netop dér, jeg første gang for alvor opdagede, at jeg faktisk godt kan fortælle min historie og hjælpe andre med den. For mig er Specialkompasset stedet, hvor det hele startede.

Mit liv ser anderledes ud nu, end det gjorde for bare få måneder siden. Og selvom det stadig kan føles overvældende, ved jeg én ting med sikkerhed: Jeg er på vej i den rigtige retning.

Kreative & praktiske fag

Film og Medie
Teater
Animation
Køkken

GLAD'e

unge
på Glad STU

Kontakt os
for mere info.

København +45 21 84 04 37
christina.barr@gladfonden.dk

Ringsted +45 30 90 40 45
benedikte.in@gladfonden.dk

GLAD

KARISEFONDEN

Udvikling gennem uddannelse og arbejde

Hos os kan du dygtiggøre dig inden for:

- Butik og kreativitet
- Hotel og restauration
- Håndværk og ejendom
- IT og medier

KARISE
FONDEN
STU, BOLIG & BESKÆFTIGELSE

www.karisefonden.dk

Mig skal

// Af Peter Christensen

Marie Holm Laursen brækker sine knogler for et godt ord, men hun vil ikke lade sin sygdom, glasknoglesyge, styre hendes liv. Hun vil leve sit liv fuldt ud uanset frygt og modgang. Det handler om livsglæde og livskvalitet.

Lad os lige slå det fast med det samme: Osteogenesis Imperfecta, som er glasknoglesyges medicinske navn, er en alvorlig sygdom, som placerer mennesker i en kørestol hele livet. Som navnet glasknoglesyge mere end antyder, brækker knogler for stort set ingenting, når man har sygdommen.

"Jeg er født med en mega skrøbelig krop og har brækket knogler 500 gange i mit liv. Jeg har prøvet at brække en knogle, blot fordi jeg nøs. Og jeg har brækket en hvirvel i nakken, da jeg blev forskrækket. Så skrøbelige er mine knogler," fortæller Marie, der er kendt fra TV2 dokumentaren "Pigen med glasknogler" fra 2012. Udsendelsen er fortsat tilgængelig på TV2.

"Selvfølgelig er jeg bange for at brække en knogle, det gør jo også ondt, så det vil jeg naturligvis helst undgå, men det er en risiko jeg er nødt til at tage. Jeg synes, det vil være værre ikke at kunne leve livet fuldt ud på grund af knogleskrøhed, så risikoen er jeg nødt til at tage med, så jeg også kan få en masse gode oplevelser. Jeg elsker at gå til koncerter, tage på festival og få de gode oplevelser sammen med mine veninder."

Måske har du også mødt Marie på de sociale medier, hvor hun er kendt under navnet Rullemarie. En lidt humoristisk og lige på tilgang til sin situation, som på sæt og vis også signalerer et budskab til sygdommen: Mig skal du ikke få ned med nakken.

Tag ejerskab over dine udfordringer

Maries budskab er universelt og rammer alle mennesker, uanset om de har et fysisk handicap, om de har ADHD eller Autisme eller hvad de end måtte have af udfordringer. Pointen er, at du skal tage ejerskabet over dine udfordringer, ellers tager udfordringerne det fulde ejerskab over dit liv, og dikterer hvad du gør.

du ikke få

"Selvfølgelig kan jeg også, lige som alle andre, have sorte dage, hvor man ryger ned i et hul. Det er vel meget normalt at kunne havne der også, men det vigtige er ikke at blive hængende i det hul, man er dumpet ned i," fortsætter Marie.

"Livsglæde handler ikke om fraværet af udfordringer, men om hvordan vi møder dem. Det handler ikke kun om at tænke positivt, og så skal det hele nok gå," forklarer Marie. "Det vigtige er, at man gør noget ved de udfordringer, man står overfor. Min sygdom og kørestolen er jo et livsvilkår,

” Selvfølgelig er jeg bange for at brække en knogle, det gør jo også ondt, så det vil jeg naturligvis helst undgå, men det er en risiko jeg er nødt til at tage.

Jeg synes, det vil være værre ikke at kunne leve livet fuldt ud på grund af knogleskrøhed, så risikoen er jeg nødt til at tage med, så jeg også kan få en masse gode oplevelser.

« tilbage til indhold

ned med nakken!

jeg har med mig hele livet, så spørgsmålet er, hvordan jeg får det bedst mulige ud af det liv, jeg er blevet givet. Når jeg er længst nede, søger jeg hjælp ved en psykolog til at komme op af hullet igen, og jeg bruger min familie og mine venner."

Marie sætter sig spor og berører andre mennesker. Hun er meget aktiv og initiativrig, mere end mennesker er flest. Hun er selvstændig og holder foredrag om at finde livsglæde midt i svære livsvilkår.

Foredragsvirksomheden bringer hende rundt i hele landet, hvor hun møder en masse mennesker og kommer ud med sit budskab. Hun har sammen med en veninde stiftet foreningen Robust, som først og fremmest tilbyder et socialt fællesskab, for at bekæmpe ensomhed blandt unge med fysiske handicap.

Marie elsker foredragene, og siddende her ved bordet i hendes stue på en kold februardag, mærker jeg tydeligt hendes engagement og energi. Hun fortæller, at foredragene kommer i bølger.

I januar var hun afsted en enkelt gang, denne februar er der 2 foredrag, men i marts er der pt. booket 8.

Bliv klar til ungdomsuddannelse og job - online

AGU online - Almen grunduddannelse

På AGU-online bliver du undervist i fagene dansk, engelsk, matematik, naturfag, samfundsfag og Identitet og medborgerskab. Efter AGU-online har du mulighed for at komme ind på erhvervs- eller gymnasiale uddannelser eller varetage et ufaglært job.

Kontakt vejleder for mere information

Navn: Camilla Sivertsen

Tlf: 20 51 19 06

Mail: csi@fgunvs.dk

En del af FGU Nordsjælland

agu-online.dk

agu-online@fgunvs.dk

Tlf: 7218 0100

Du skal rumme det svære

Marie kender selvfølgelig til fysiske smerter og at være helt nede i den psykiske kulkælder.

”Det er vigtigt at erkende og lære at rumme, at livet også kan være svært og benhårdt, at livet ikke altid er retfærdigt. Det kan nogle gange hjælpe mig også at sige det højt i stedet for kun at tænke det i min hjerne,” forklarer Marie om sine erfaringer.

Ingen skal være alene med sine psykiske problemer, men det er ens eget ansvar at åbne sig, som den man er med alle sine sårbarheder og bruge sine relationer.

”Jeg bruger både min familie, venner og bekendte. Nogle gange kan det være svært at vise, at man har det svært og er sårbar, men det er godt for en selv at lukke omverdenen ind i sit liv og lade dem være en del af både det gode, det sjove og det svære. Og det gælder for alle mennesker, uanset om man har et handicap eller ej, understreger hun, det hele handler om at finde glæden i sit liv.”

FORENINGEN ROBUST BRUG FÆLLESSKABET

Marie Holm Laursen har sammen med veninden Emma Mørk Kjeldsen, som hun mødte på efterskole, stiftet foreningen Robust.

- I Robust har vi fokus på fællesskab og sociale aktiviteter for unge med et fysisk handicap. Vi holder fællesspisninger hver 2. torsdag og et særligt arrangement om måneden. Fortæller Marie Holm Laursen.

- Vi forsøger at give de unge nogle redskaber til at være i verden og trives i hverdagen, forklarer Marie, der er stadig berøringsangst og manglende viden om mennesker med et handicap. Vi vil gerne hjælpe de unge og bidrage til at få afmystificeret det at have et handicap.

De unge kan glæde sig til dette forårsprogram:

Fællesspisninger

Sommerhustur

Koncert i Tivoli Friheden

Workshop med FlexFabrikken om vejen til job, når du lever med et handicap

Foredrag med handicapforsker og forfatter Emil Falster

Foredrag med digteren Caspar Eric

Hjernerø-forløb med MindCamp, hvor vi arbejder med tanker og følelser og skaber mental ro i hverdagen

Læs mere om foreningen Robust på: www.robustforening.dk

Læs mere om
foreningen

Idræts- og Uddannelsesakademiet

Siden 2006

**Vi er et højt specialiseret tilbud til
børn, unge og yngre voksne med
forskellige psykiske sårbarheder, ASF
og andre udviklingsforstyrrelser.**

- STU-uddannelser med mange faglige linjer. Studielinje med mulighed for at aflægge prøver:
- Beautylinje, Fantasy-linje, Gaming og IT-learning, Trænings- og idrætslinje, håndværk og design, studielinje m.m.
- Solist STU: De helt særlige forløb med massive støtte behov, og komobilitet
- Støttekontaktpersonordninger, fritidstilbud, og forløb via. LAB-loven.
- Efter STU- forløb.
- Bo-selv projekt, Hybel, egen lejlighed og udslusningsbolig med ungestøtte.
- Aflastning- og afløsningstilbud i Nordsjælland og Hovedstadsområdet.
- Akut anbringelse jf. BL § 12.

www.iua.dk

44 44 03 04

Herlev hovedgade 201C
2730 Herlev

Fra klubværelse og botilbud til kollektiv og til sidst afsted med nøglerne i hånden på vej mod egen bolig.

På Ledestjernen STU og botilbud i Haslev har man udviklet en model, der skal gøre de unge beboere parate til voksenlivet og selvstændighed. En slags udslningsraket, hvor støtten stille og rolig bliver mindre, og graden af ansvar vokser.

Direktør Anders Olsen beskriver modellen som en bevidst bevægelse mod virkeligheden

“I et botilbud kan man have en tendens til at læne sig tilbage. Der er meget service, og det kan skabe et udviklingsloft. Det er trygt – men målet er jo ikke tryghed i sig selv. Målet er selvstændighed.”

Derfor består Ledestjernens forløb af flere trin. Nogle starter i botilbud i forbindelse med deres STU. Her er støtten tæt og strukturen tydelig. Næste skridt kan være et kollektivt bofællesskab som Rampen, hvor fire unge bor sammen. Her ændrer præmissen sig.

“Man betaler depositum. Man betaler husleje. Laver man ikke mad, får man ikke noget at spise.

ER DU MELLE 15 OG 35 ÅR? OG LEDER DU EFTER ET BO- ELLER DAGTILBUD?

Bliv en del af et fantastisk fællesskab hos Det Gamle Mejeri!

- ☀️ Prøv værksteder som: Det kreative værksted, Køkkenværkstedet, Metal og Motor værkstedet, træværkstedet og De Grønne Pedeller
- ☀️ Mulighed for STU og beskyttet beskæftigelse – skræddersyet til dig, dine færdigheder og overskud.
- ☀️ Du kan bo i enten enkeltværelse, lejlighed eller fælleslejlighed.
- ☀️ Vi tilbyder altid 14 dages praktikforløb, så du kan afprøve om, vi er det rigtige for dig.

Det Gamle Mejeri

dgm@dgm.nu
Tlf.: 7516 9394
www.dgm.nu

unge sikkert mod egen bolig

Har man brugt alle sine penge, så er der ikke flere. Ansvar bliver konkret,” siger Anders Olsen.

Det kollektive rummer stadig en social ramme, men ansvaret ligger hos de unge selv. Hvem gør rent? Hvem handler ind? Hvad vil man gøre med det praktiske? For hver flytning vokser ejerskabet over egen tilværelse.

Herefter kan de unge flytte i boliger som Supernova-husene. Her har man egen indgang, eget køkken og bad – og sin egen lejekontrakt. Man bor for sig selv, men med mulighed for støtte. “Det er endnu mere virkelighed,” som Anders Olsen formulerer det.

Støtten tilpasses individuelt og kan variere

fra tre til 30 timer om ugen. Den kan skrues op og ned i tæt samarbejde med kommunerne. Fordi det er Ledestjernens egne pædagoger, der yder bostøtten, er fleksibiliteten stor.

“Vi vurderer hele tiden, om der er brug for fysisk støtte, eller om en telefonsamtale eller SMS er nok. Målet er, at de unge bliver mere selvkørende.”

Overgangene planlægges, så de ikke bliver for voldsomme. Man ændrer ikke bolig, uddannelse og job på én gang. En ung kan fx være færdig med STU, men blive i de samme fysiske rammer, få fleksjob og først derefter flytte i egen lejlighed. Det skal være en glidende bevægelse – ikke et spring ud på dybt vand.

I dag bor 18 unge fordelt på seks huse i Haslev, og flere boligmuligheder – blandt andet tiny houses – er på vej.

Succeskriteriet er klart, siger Anders Olsen:

“De skal vokse fra os. Vi skal blive overflødige. Og det er vi, når de unge kan

ALT I ÉT FÆLLESSKAB

Bolig, uddannelse og arbejde – samlet ét sted

Et helhedsorienteret tilbud

PGU Rosenholm tilbyder både stu, LAB og LAS til dig mellem 15-30 år med særlige behov.

Du kan uddanne dig på vores erhvervsrettede værksteder:
Medie – Økologisk gartneri – Træværksted – Kantinen på Viden Djurs, Hornslet – Vandrehjemmet Danhostel Rønde – Det Kreative Værksted

Du har mulighed for at bo i et af vores bofællesskaber:
§ 43 (Barnets lov) og § 107 (SEL)

Din uddannelse, udvikling og fremtid

Med udgangspunkt i dine styrker og begrænsninger, afklarer vi dine evner i at kunne begå dig i et privat- og arbejdsliv.

Du vil opleve en stærk faglighed og tydelig pædagogik. I tæt samarbejde mellem dine vejledere og faglærere styrkes din udvikling – både den personlige, sociale samt den faglige med afprøvning af jobmuligheder.

Velkommen til PGU Rosenholm

PGU Rosenholm | Banevej 2 | 8543 Hornslet
Telefon 86 99 56 00 | www.pgu.dk

STU 10. KLASSE DAGTILBUD KLUB

UNGES Uddannelsescenter sætter

kursen mod et selvstændigt voksenliv for unge med autisme, skolevægning og andre udfordringer i Hovedstadsregionen.

KONTAKT:
Jack Sigby-Holmberg,
afdelingsleder
Tlf. 22 25 90 93
Mail: jack@unges.dk

ungesuddannelsescenter.dk

« Sådan sender Ledestjernen...

klare det meste selv og er trænet i at opsøge sociale fællesskaber, så de ikke isolerer sig, når de flytter i egen bolig.”

Og måske er det netop dét, Ledestjernen lykkes med:

At få unge til ikke bare at flytte hjemmefra – men til at flytte ind i deres eget liv.

Q&A med Lucas, som er klar til at springe ud i egen bolig væk fra Ledestjernens trygge rammer men forhåbentlig stadig med støtte fra velkendte pædagoger

1. Hvad betyder "at klare sig selv" for dig – og føles det anderledes, end du havde forestillet dig?

Det betyder, at man ikke behøver hjælp til det basale i hverdagen, det føles ikke anderledes end jeg havde forestillet mig.

2. *Hvad har du lært om dig selv i den periode, hvor du gradvist har fået mere ansvar?*

Jeg er blevet bekræftet i at jeg er blevet mere ansvarlig. Og hvad betyder det for dig, at du har kunnet starte i et botilbud

og så flytte til et kollektiv og endelig til din lejlighed – altså den måde Ledestjernen har gjort det på? Jeg har ikke været på botilbud på ledestjernen. Det betyder, at der er kommet flere pligter, og det er fint da det alligevel er noget der ville komme før eller siden.

3. Kan du huske første gang, nogen talte med dig om, at du en dag skulle bo for dig selv – hvad tænkte du?

Jeg kan ikke huske at have snakket med nogen om det, men det har altid været et mål for mig at komme ud og bo i mit eget.

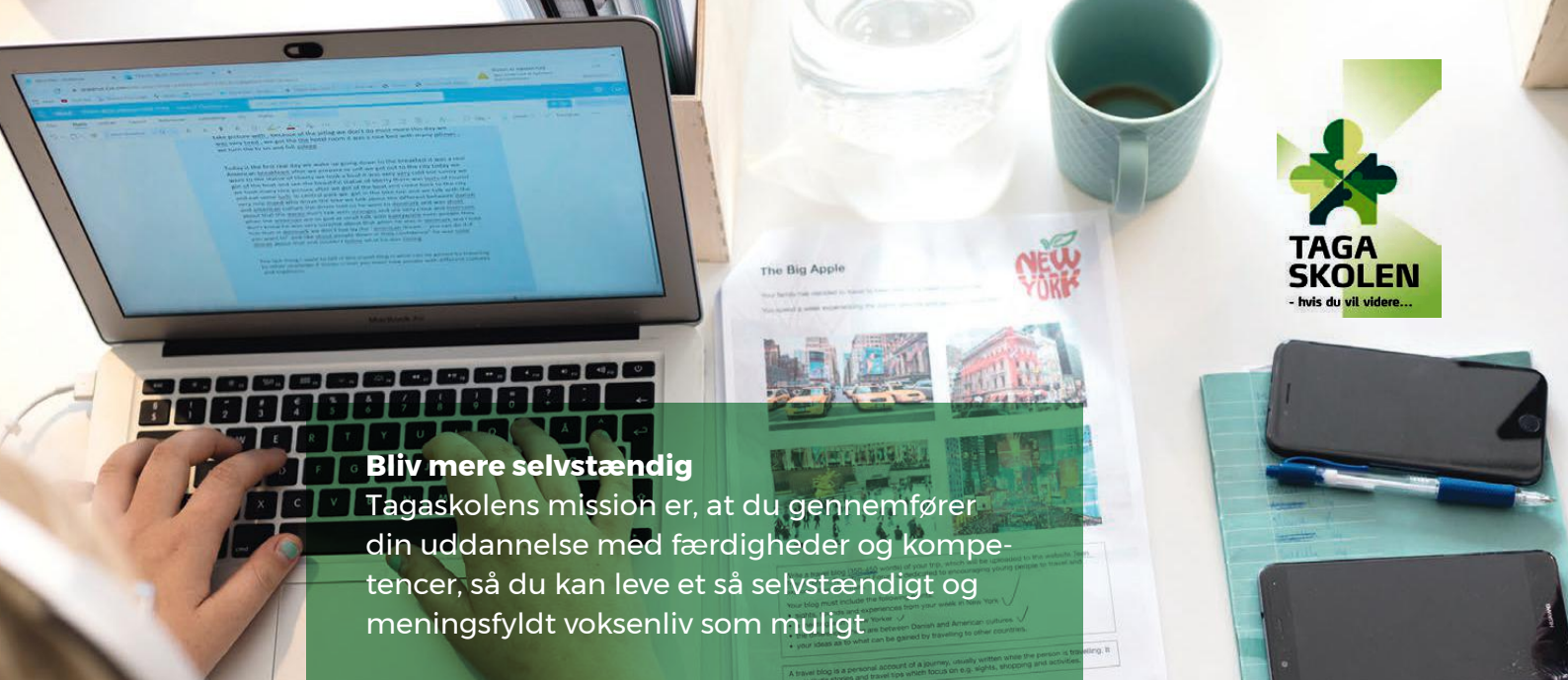
4. Er der noget, du er nervøs for ved at flytte eller har været nervøs for de andre gange

- også selvom du glæder dig?
Faktisk ikke, jeg føler jeg har
godt styr på rengøring, økonomi
og det hele.

5. Hvis du skulle give et råd til en anden ung med særlige behov, der står foran samme skridt, hvad ville du så sige?

Tro på sig selv, men man skal vide, at det er frihed under ansvar. Man kan sige 885 er ligesom en prøve Ledestjernen giver, hvor de ser om man kan finde ud af at bo selv.

Bliv mere selvstændig

Tagaskolens mission er, at du gennemfører din uddannelse med færdigheder og kompetencer, så du kan leve et så selvstændigt og meningsfyldt voksenliv som muligt.

Fast kontaktunderviser og personlig udvikling

På Tagaskolen har du en fast kontaktunderviser, som støtter og guider dig under hele uddannelsen. I beslutter sammen, hvad netop din uddannelse skal indeholde.

Fokus på dine drømme og interesser

STU på Tagaskolen tager altid udgangspunkt i dine drømme og interesser. På Tagaskolen kan du blive undervist i en bred fag række. Vi tilbyder alt fra dansk, madkundskab og matematik til outdoor, kreaffag, japansk, e-sport og sløjfd.

CENTRALE AFDELINGER

Tagaskolen har 5 afdelinger fordelt i Københavnsområdet, på Bornholm og i Helsingør.

Alle afdelinger ligger tæt på offentligt transport.

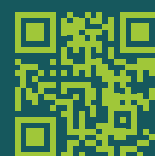
Bliv en del af et aktivt ungdomsmiljø

Tagaskolen sikrer et aktivt ungdomsmiljø i en tryk atmosfære, hvor du kan gøre dig nye sociale erfaringer. Vi har klubeftermiddage, fællesspisninger, hyttetur og studietur til udlandet.

Bliv klar til job eller videre uddannelse

Vi sikrer, du kommer godt videre i livet. På Tagaskolen kommer du i praktik i rigtige virksomheder og bliver afklaret om fremtiden, uanset om du skal i job eller uddanne dig mere.

"Vores kultur-dage gør, at jeg kommer ud og oplever noget nyt, som jeg ikke ville gøre alene"

"De tager hensyn til min angst, de presser mig ikke, men støtter mig"

"Tagaskolen hjalp mig med at finde praktik, selv om jeg ikke selv turde"

"Jeg føler, jeg kan være mig selv. Der er ingen, der presser mig og gør mig i dårligt humør"

"Jeg følte, jeg blev forstået her. For første gang sådan rigtig"

Hvis man ikke var i toppen af reolen, var man i bunden af akvariet

// Af Peter Christensen

Dette er en vigtig historie om i det ene øjeblik at slås for specialundervisning til sit barn, og det næste selv at stå med en diagnose og en depression. Det er historien om et sammenbrud, og hvor vigtigt det er at have kollegaer og en arbejdsgiver som forstår og støtter.

Nærhed og støtte til den enkelte

Har dit barn brug for ekstra støtte i undervisningen?

"Jeg har lært en masse fagligt, jeg har fået gode venner, og så har jeg frem for alt lært at tro på mig selv" – Katrine

"Det er virkelig en efterskole med fællesskab" – Tobias

På Finderup er der
Åbent Hus hver dag.

Kontakt skolen og få en aftale om en personlig rundvisning.

Se yderligere informationer på skolens hjemmeside
www.finderupefterskole.dk

Finderup Efterskole er en lille **specialefterskole** for unge mellem 14 - 18 år med særlige behov. Skolen er oprettet af KFUM & KFUK og Y's men. Her er et stærkt fællesskab båret af et kristent værdigrundlag. Nærhed, støtte og omsorg er nøgleord i dagligdagen. Vi lægger vægt på at være "den lille skole" (65 elever) med tæt voksenkontakt og gode relationer mellem medarbejdere og elever.

Der er også **mulighed for at tage folkeskolens afgangsprøve i dansk og matematik.**

NIVEAUDELT UNDERVISNING

Finderup Efterskole adskiller sig på flere måder fra andre efterskoler. Der er niveaudelt undervisning i alle fag, og der undervises i mindre hold, så der er ro og ekstra tid til den enkelte elev. Undervisningen er både struktureret og varieret for at fastholde både koncentration og motivation. Udover de obligatoriske fag kan eleverne vælge mange forskellige linje- og valgfag, hvilket er med til at sikre elevens alsidige udvikling. Det kan fx være Hest, Kunst, Håndarbejde, Friluftsliv, Fodbold, Byg og anlæg, Metal/motor, Træsøjd, Jagt, Kok amok, Idræt, Teknologisk værksted.

finderup
EFTERSKOLE

HERBORGVEJ 7 • 6900 SKJERN

Se mere om skolens liv på Facebook og læs mere på hjemmesiden www.finderupefterskole.dk

42-årige Lise Abildskov er mor til børnene Anton og Lilly. Anton har infantil autisme og kan være udadreagerende. Lilly har atypisk autisme og skal måske også have en udredning for ADHD.

"Jeg har kæmpet for at få Lilly i specialklasse. Det ville skolen ikke, fordi de syntes hun er fagligt for god til det. Og det er rigtigt, at hun fagligt er rigtig dygtig," forklarer Lise Abildskov. "Problemerne for Lilly er det sociale, som hun slet ikke kan rumme og være sig selv i. Det giver sig udtryk i, at hun maskerer sig selv fuldstændigt og prøver alt for hårdt at ligne alle de andre. Hun er nonstop på overarbejde i det sociale.

Når hun så kommer hjem, falder hun fuldstændigt sammen, fordi hun har brugt så mange kræfter på at passe ind."

"Og det er bare hårdt for os. Hun kan ingenting og har brug for, at vi hele tiden er der 1-1 for hende. Lilly skulle bare hjælpes med alt, men vi har altså 2 børn. Begge med autisme."

Det er baggrunden for Lise Abildskovs ønske om at få datteren, der går i 3. klasse, i en specialklasse, hvor der er færre elever, flere lærerkræfter og nogle børn Lilly kan spejle sig i på det sociale.

Med til historien hører også, at skolen, hvor Lilly går, har løbende indskoling af elever. Elevtallet er stigende gennem året og kan i slutningen af året være oppe på over 30 elever i en klasse. Enhver med blot en anelse kendskab til børn med autisme ved, at det er en størrelse, der langt overstiger, hvad et barn med autisme kan håndtere.

Sammenbrud

For lidt over et år fik Lise Abildskov afslag på specialklasse til hendes datter, og det afslag knækkede hende helt. Lise brød fuldstændigt sammen.

"Jeg sad og græd i en time på kontoret på min arbejdsplads, som er SuperBrugsen i Galten, fortæller Lise. "Min uddeler kunne med det samme se, at det var helt galt med mig. Han sagde en masse gode ting til mig, men især dette: Du skal ringe til din sundhedsforsikring og høre om de kan hjælpe dig."

"Og det kunne de. De bevilligede mig timer hos psykolog og psykiater."

Helt naturlig hjælp

Uddeler Morten P. Olsen og Lises kollegaer har været til stor og uvurderlig hjælp for Lise.

"Vi tror på mennesker. Og vi ønsker have en god arbejdsplads med plads til, at vi hver især kan opleve at stå et sted i livet, hvor det hele er rigtigt svært. Og så er det sidste man har brug for, at der er problemer med jobbet," forklarer Morten om den støtte arbejdspladsen har givet Lise i en svær tid.

"Det handler også om ordentlighed, og jeg synes vi som arbejdsgivere, vi har måske ikke en pligt, men jeg synes vi skal tage ansvaret og støtte vores medarbejdere, også når livet er svært og gør ondt. Det handler selvfølgelig også om, at vi alle er glade for Lise, og hun havde gjort det samme for os, hvis vi havde haft brug for det."

100 %
Ny elev på STU Greve
aktiv nu

Hvad sker der på STU Greve?

Vi spotter dine kompetencer og støtter dig i at nå dine mål. Du bliver mere selvstændig og rustet til et aktivt liv.

Ok. Hvor kan jeg få mere at vide?

Find os på Facebook og se meget mere om os. Du kan også maile Trine på adressen STU@greve.dk hvis du har spørgsmål.

ALLE HAR RET TIL FÆLLESSKAB

« Hvis man ikke var i toppen af reolen...

Diagnose

"Ved du godt, at du har bragende ADHD og en depression oven i," var budskabet fra en psykiater.

Og der sad Lise og var et stort spørgsmålstegn. Efter en tid hos en psykolog, fik hun en grundig udredning med diagnosen ADHD.

ADHD og depression forstærker hinanden, så Lise var virkelig ramt.

"Men tingene begyndte også at falde på plads. Jeg begyndte at kunne forstå, hvad mine forældre mente, når de sagde

"hvis man ikke var i toppen af reolen, var man i bunden af akvariet"," fortæller Lise.

"Jeg har også altid haft en reaktion som ikke var så hensigtsmæssig, hvis min chef for eksempel bad mig komme ind

på kontoret. Inden jeg var gået tre skridt, havde min hjerne allerede tænkt en million tanker om, hvad jeg nu havde gjort galt," siger Lise. "Var jeg ikke god nok?"

"Uden at min chef overhovedet havde antydnet det, og det i øvrigt blot handlede om at bestille nogle bestemte varer hjem."

Mødt med stor forståelse

Lise røg ud i en rigtig lang sygeperiode. Hun blev sygemeldt i december '24. Hun var tilbage på jobbet på en ordning, med 20 timer om ugen, i en periode i marts og april i '25, men det var for hårdt. Hun havde brug for mere tid til at hele. Hun kom tilbage i jobbet den 5. januar i år til en anden afdeling på 9 timer ugentlig i skrivende stund.

"Jeg er på en arbejdsplads, hvor vi siger tingene som de er, men hvor vi også er meget omsorgsfulde. Jeg fortalte med det samme til mine kollegaer, hvordan det var fat med mig, og jeg er kun blevet mødt med forståelse og opbakning, og fuld forståelse fra min uddeler," fortæller Lise Abildskov.

Lises chef har valgt at beholde hende på trods af hendes 1 år lange sygemelding. Lige nu er det kun i 9 timer om ugen, men det er helt fint, også for hendes chef, og derfor har hun stadig sit job.

"Jeg er så stolt over min arbejdsplads, mine kollegaer og min chef. Al den menneskelighed, tillid og forståelse har betydet, at der har været en ting mindre at tænke på. Jeg har lært mange ting i min sygeperiode, blandt andet ikke at brænde mit lys i begge ender," fortsætter Lise sin fortælling.

"Nogle gange er vi tæt på at knække som mennesker, andre gange er vi tæt på at forstå os selv, måske for første gang."

VI ER ALTID KUN ÉT KLIK VÆK

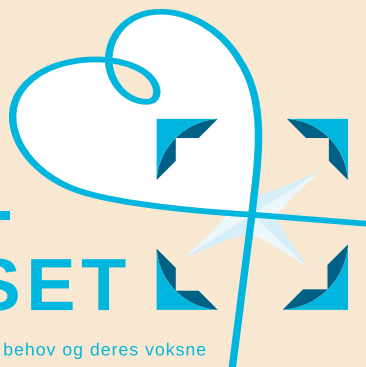
Like og del
– så ses vi!

Husk at følge Specialkompasset på Facebook og Instagram. Her får du jævnligt opdateringer om messen og gode historier om de fantastiske personligheder, der bebor specialuddannelses-universet.

Der skal fokus på det, der lykkes – og det er lige præcis dét fokus, vi holder på Specialkompasset.

SPECIAL-KOMPASSET

Uddannelsesmesse for unge med særlige behov og deres voksne

Et lille hul på bylden

Hvordan er det så gået for Lilly, Lises datter? Der er kommet en lille bitte sprække i muren. Lilly har nu fået en plads i mellemformen, som er en slags specialklasse, i tre timer om ugen. I klassen er der færre elever, flere lærerkræfter og mere overskud til en elev som hende. Hun har fået udarbejdet et pauseskema, som skal hjælpe hende mod at blive overbelastet socialt.

Tre timer er ikke meget, men det lys, som den lille sprække i muren trods alt slipper ind, betyder noget for Lise Abildskov.

”Det hjælper en lille smule, men vi vil gerne have flere timer til hende, og det vil vi slå for, så Lilly også får rum til at kunne sænke skuldrene og bare være sig selv.”

MARJATTAS STU

En treårig uddannelse med fokus på musiske, kunstneriske og håndværksmæssige færdigheder. Socialt samvær i et stort ungdomsmiljø, mange årstidester og udflugter.

På Marjattas STU kommer vi hinanden ved, vi lægger vægt på at hver elev bliver set, hørt og forstået.

 Marjatta

Strandvejen 15 · 4733 Tappernøje
Tlf. 5596 5119 · marjatta@marjatta.dk

marjatta.dk

Troldkær

– Erhvervsrettet STU og botilbud for unge med særlige læringsforudsætninger.

**Koldingvej 13
6630 Rødding
Tlf. 7455 1166
www.troldkaer.dk
www.jelsvoldsted.dk**

Troldkær er et helhedstænkende uddannelses-, bo-, arbejds- og oplæringstilbud for op til 45 unge med særlige læringsforudsætninger i alderen fra 17 til 30 år. Vores elever bor primært på skolen og modtager støtte/vejledning efter Barnets Lov § 43 eller efter SEL §§ 85 eller 107. Der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner til hver elev, der løbende bliver justeret efter den unges ønsker og behov. Der er løbende optag på Troldkær.

Målgruppen omfatter:

- Unge med boglige- og manuelle indlæringsvanskeligheder
- Unge med Autismespektrumforstyrrelse (ASF)
- Unge med syns-, høre- og tale vanskeligheder
- Unge med motoriske problemer og fysiske handicaps

- Unge med følelsesmæssige vanskeligheder og psykiske lidelser
- Unge med personlige - og sociale tilpasningsvanskeligheder

Den praktiske undervisning foregår på et af vores 6 forskellige værksteder, der omfatter: Køkken, Skov, Byg og Landbrug, Transport og Logistik, Metal, Café Jels Voldsted og Fabrikken.

Der tilbydes udover den praktiske undervisning et bredt udvalg af ugentlige kulturelle og sociale aktiviteter, der er med til at fremme den personlige og sociale udvikling.

Foreningerne summer af liv og fællesskab

TIL GAVN FOR UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

// Af Peter Christensen

8 ud af 10 unge med særlige behov er ikke en del af idræts- og foreningslivet. Det skal vi have gjort noget ved, og der er klubber til at tage imod og hjælp at hente til at finde klubber

Vi sidder i VSK's klubhus på Hvidkildevej i Aarhus, foreningsudvikler Lasse Højstrup Sørensen og jeg, og taler om at være en inkluderende og rummelig idrætsforening, og det er netop hvad VSK er. Det fremgår såvel af praksis som af VSK's nedskrevne mission:

Den nye klub har som mission at skabe et gensidigt forpligtende stærkt socialt og sportsligt fællesskab med respekt, mangfoldighed, sundhed og store fælles oplevelser

VSK blev stiftet i 2016 ved en fusion af IK Skovbakken og Vejlbj IK.

"Vi er en større klub med 1600 medlemmer og favner bredt. Vi rummer breddeidræt og eliteidræt, vi rummer voksne, unge, børn og børn og unge med særlige behov," fortæller Lasse til en start.

"Det er vigtigt for os at holde dørene åbne for alle. Vi er en del af et lokalsamfund og må forholde os til alle mennesker, der bor her. Vi har et ansvar. Vi må ikke lukke os om os selv. Vi ønsker at have et tilbud til alle."

Netop det er idrætsverdenen desværre ikke altid så gode til. De har ofte den samme vare på hylden år ud og år ind, men det er måske ved at ændre sig i disse år.

Et gladere og stærkere menneske

De indledende spørgsmål var næsten som en slags opvarmning, for nu at blive i idrætssproget, inden vi kommer til det allervigtigste: Hvad tilbyder VSK, og hvad får de unge ud af at deltage i klublivet?

"Til børn og unge, der har brug for noget særligt, har vi 2 CP hold (Cerebral Parese) i form af CP-Børn, for børn op til 15 år, og et CP Ung for unge over 15," forklarer Lasse og fortsætter.

"Lige nu har vi et Stjernehold for aldersgruppen ca. 11-15, som er for unge med kognitive udfordringer og brug for ro, rutine og genkendelighed, men vi arbejder på at starte et nyt for yngre børn på ca. 7-12 år."

En ting er den konkrete idræt og det at få sig rørt. Bevægelse og pulsen i vejret er altid godt for kroppen, men der er andre store gevinster ved at gå til idræt og være en del af en klub. Fællesskabet i en forening kan være fundamentet for flere venner og mindre ensomhed. Det giver gode oplevelser, større glæde og tilfredshed for den enkelte, som kan give sig udslag i færre sygedage og et sundere liv. Fællesskabet og oplevelserne kan også generere øget selvstændighed og selvværd.

Hvad gør jeg nu

Har man et barn eller en ung med lyst til fodbold i VSK, er det bare at kontakte klubben, men hvad nu hvis man har helt andre sportslige interesser eller bor for langt væk til, at VSK er en realistisk mulighed?

Så er der hjælp at hente hos Specialsport.dk og i Specialsportguiden: Hvilken sport og klub passer bedst til mit barn? Skal det være enesport, holdsport eller noget helt tredje? Nogle har brug for hjælp til et foreningsmatch, andre har brug for en konkret løsning mellem familie og forening om økonomi eller følgeskab. Uanset behov er der hjælp hos Specialsport.dk - enten via hjemmesiden, i Specialsportguiden eller på telefon: 6170 3060, hvor man kan få personlig rådgivning og hjælp til vejen til foreningsfællesskabet for dit barn.

Der er bevægelse på området

Udfordringerne med idræt for børn og unge med særlige behov er ikke kun eksisterende i foreningslivet, men i lige så høj grad i skolerne. De første resultater fra projektet Bevægende Idræt, et treårigt forsknings- og udviklingsprojekt, er ikke god læsning.

For unge med særlige behov er idrætten i skolen én af de helt store udfordringer. Der er ingen faste pladser, nye lege og sportsgrene og fokus på krop og motorik, som kan være sårbart for mange børn i målgruppen.

Børn med særlige behov er mindre fysisk aktive i skole og fritid. Det vil blandt andre Bevægende Idræt ændre på i

ERHVERVSSKOLEN af 2011 STU på DIN måde - med vores hjælp

Vi har flere afdelinger i København og storkøbenhavn, og du får en fast kontaktlærer gennem hele uddannelsen.

HOS OS FÅR DU MULIGHED FOR:

STUlab: IT, Softwareudvikling, Digital Design, 3D & eSport

Dyr & Natur: Heste, husdyr & udeliv på skolens egen gård

KREA: Guldsmed, billedkunst, tegning, tattoo & syning

Almene fag: Dansk, Engelsk, Naturfag & Matematik

Andre fag: ADL, Spansk, Japansk, Podcast & meget mere

Køkken: Hverdagskøkken, professionel køk

Autoværksted: På skolens eget værksted

Musik: Musikstudie, øvelokale, samspil & teori

Beauty: Kosmetolog, vippeteknik, frisør & negle

Sport & motion: Fitness, fodbold, outdoor

Håndværk: Ejendomsservice, Gartner & håndværksfag

Mange praktikmuligheder og meget andet!

KONTAKT OS I DAG PÅ
2177 7975 ELLER TM@DINSTU.DK
OG BOOK ET BESØG!

www.erhvervsskolen.info

« Foreningerne summer af liv og fællesskab..

samarbejde med skoler og foreningsliv. Projektet er ét af syv projekter om sundhed hos sårbare børn og unge, som Novo Nordisk Fonden har tildelt i alt 20 millioner kroner.

Bevægende Idræt omfatter tre kommuner, seks skoler og 600-900 børn. Indsatsen fokuserer på børn med ADHD, autisme, depression, angst og/eller OCD.

En del af en større fortælling

Vi vender blikket tilbage på VSK og deres tilbud til unge med særlige behov.

”Man er VSK’er, når man er medlem af vores klub, og det gælder selvfølgelig alle, som får den samme trøje, har de samme værdier og er en del af en større fortælling,” forklarer Lasse videre. ”Stjerneholdet har sin egen fodboldskole. Og det samme gælder CP holdene. Vi vil gerne sende et signal til forældrene om, at vi også har et tilbud til deres barn.”

”Jeg har brugt Specialsport.dk til alt andet end det fodboldfaglige. Alt det andet har de en masse viden om. De er en vigtig del af vores netværk. Jeg har indtryk af, at de

STU med mulighed for mere!

UDDANNELSER

- der handler om dig

Med socialpædagogisk- og
Psykologisk støtte

Spil & Medie
Ejendomsteknik
Musik & Lydteknik
Køkken

REVALIDERING • STU • RESSOURCEFORLØB 10. OG 11. SKOLEÅR • NY- MESTERLÆRE • AFKLARING

W W W . E D M K . D K

Tlf. 48 24 05 00 - Falkevej 26 - 3400 Hillerød - edmk@edmk.dk

DET MUSISKE
KOMPAGNI
ERHVERVSSKOLEN

nærmest er hands-on på henvendelser fra forældre. Det er jo ikke altid, at en mor eller far har overskuddet til at få sendt deres barn til klubben."

Det er i denne triangel af netværk, Klub - Specialsport.dk - Kommunen, at man sammen med forældrene finder de gode løsninger og aftaler og får børn og unge med særlige behov ud i det store fællesskab i foreningslivet.

"Det er meget forældrene, som skal tage et initiativ, men vi tager ansvar for at drive det frem," slutter Lasse Højstrup Sørensen.

FÅ HJÆLP OG STØTTE I DIN SØGEN

Hos Specialsport.dk kan du få hjælp til at finde det foreningsfællesskab, der passer bedst til dit barn, jeres ønsker, og hjælp til kontakten og eventuelle særlige aftaler med foreningen eller kommune. Specialsport.dk tilbyder individuelle rådgivningssamtaler og hjælper jer hele vejen til foreningsfællesskabet.

Specialsport.dk blev stiftet i 2014 af idrætsforeningen IF Espelunden sammen med Skovmoseskolen i Rødovre, engagerede forældre og støtte fra Handicapidræts- og Fritidspuljen.

I 2016-18 fik foreningen støtte fra Socialstyrelsen til Projekt Kickstarter, i 2020 blev organisationen landsdækkende. I 2022 skiftede organisationen til det endelige navn Specialsport.dk. Egmont Fonden, Grundfos Fonden, Tryg Fonden og Novo Nordisk Fonden har valgt at støtte Specialsport.dk og foreningens helt skarpe mission:

Alle børn i specialskoler i Danmark skal have adgang til foreningslivet.

VCT

På STU Værkstedscentret har vi følgende værksteder

- Autoværksted/Go-Cart
- Beautyværksted, negleteknik, kosmetolog og frisør
- Træ- og tømrerværksted
- Multimedie- og fotoværksted
- Klaver, sang og lydproduktion
- Kreativt og keramisk værksted
- Speedbåds-certifikat/sejlads med sejlbåd
- Fitness/Friluftsliv/Klatring/Svømning
- Madlavning
- Dansk, matematik engelsk og kinesisk
- 3 D animation
- Dyrehold m heste, kælegrise og løbeænder
- Fantasy med Dungeouns and Drangons, terrænuvikling og Costplay
- E-sport/IT-programmering/Hardware

**Se mere på
www.vct.dk**

Victor er 20 år og går til dagligt på Hans Knudsen Instituttet i Hillerød. Han har autisme og vil helst have, at der sker noget.

For fire år siden startede han et fritidsjob på Bakken i Dyrehaven. Nu drømmer han om at eje sin egen bod i forlystelsesparken.

På fritidsjobbet får Victor sit energiboost

Hvad fik dig til at søge et fritidsjob på Bakken?

Jeg gik på efterskole, og så i en vinterferie tænkte jeg: "Nå, men jeg tager jo altid hjem i weekenderne alligevel. Jeg må lave et eller andet".

Så søgte jeg et arbejde ude på Bakken, hvor man skulle tale i mikrofon og passe spilboderne. Det havde jeg ikke prøvet før, men da jeg kom derud, gik det superfint. Nu har jeg snart været der i fire år. Det er et mega fedt job, og man har det sjovt.

Hvordan føler du, at jobbet har udviklet dig?

Man snakker med en hel masse, som man ikke ville have snakket med uden et arbejde. Der er man jo nødt til at kommunikere med folk.

Helle for fællesskab og udvikling

Efterskoleophold for sent udviklede unge

Kom og vær en del af vores fællesskab og mød nye venner.

Du møder en prøvefri skole med praktiske og kreative værksteder og hvor vi sammen har fokus på din personlige udvikling og livsglæde.

Læs meget mere om vores tilbud på:
www.efterskolenhelle.dk

helle

for at komme videre

Hvad kan du godt lide ved at have fritidsjobs?

Jeg kan ikke finde ud af at ligge stille. Der skal ske noget hele tiden. Så er det rart at kunne tage en masse vagter og gå på arbejde. Jeg får sådan et energi-boost, når det har været en virkelig god dag, og jeg ved, at jeg har lavet noget.

Yndlingsøjeblik fra jobbet?

Man møder mange kendte ude på Bakken i løbet af en sæson. Der har været nogle reality-deltagere og sangere derude, som kan huske mig fra år til år. Det har jeg det ret sjovt over. Og så når jeg laver omsætningsrekord. Der bliver jeg

På Bakken behøver du heller ikke først komme, når du skal møde. Du kan sagtens komme tre timer før og så bruge tid derude på at gå rundt og snakke med dem, der er på arbejde. Prøve forlystelser og alt muligt.

Så får du også nogle nye bekendtskaber og bliver måske venner med nogen, som du kan tage ud at hygge med, når du ikke er på arbejde.

meget glad og får masser af selvtillid. Hver gang har jeg tænkt: "Yes, nu skal jeg lave en ny!"

Hvad betyder det for dig at tjene dine egne penge?

Jeg vil jo gerne flytte fra reden, men det kræver, at man sparrer lidt op, så jeg prøver altid på at tage rigtig mange vagter.

Det er jo gratis penge på den måde forstået, at det er penge, du ikke regner med, du får, som du så kan få ved at tage en vagt.

Hvad tror du, at jobbet kommer til at betyde for din fremtid?

Jeg har fået masser af erfaring, i og med at jeg har været der i flere år efterhånden. Min chef kan også godt lide mig og spørger tit, om jeg kan komme forbi.

Hvad er dit drømmejob?

Det kunne være fedt at eje sin egen bod eller forlystelse ude på Bakken.

- For unge mellem 16 og 25 år med autisme og psykisk sårbarhed.

Hvilken stu-linje passer dig?

Esport

Erhverv

Studie

Medie

Wellness

Musik

IT

HF-Praktik

Kunst & design

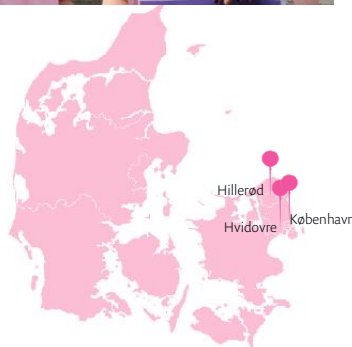
Kontakt os

København: Karen Hasle, 20 66 79 80

Hvidovre: Dorte Henriksen, 22 24 72 04

Hillerød: Torbjørn Berg, 26 44 34 39

www.sputnikstu.dk

Sarah Kühn Pedersen havde til og med 7. klasse et skoleliv præget af utryghed og mobning. Nu er hun endelig landet på en skole, der omfavner hende som den, hun er.

Daglig mobning er nedbrydende og sætter sig i et menneske. Mobning er et af de alvorligste problemer, som alt for mange børn udsættes for. De bliver sat uden for det fællesskab, som vi alle har brug for at være en del af.

15-årige Sarah Kühn Pedersen har prøvet det hele, men efter 7. klasse kom hun på Efterskolen Helle i Gjerrild nær Grenå på Djursland. Det har været livsforandrende for Sarah.

"Skolen her er super god. Lærerne lytter virkelig til os elever, hjælper når vi har svært ved det faglige og når det er svært med det personlige. Lærerne er der virkelig for os, når vi har brug for at snakke," forklarer Sarah, om den gode omvæltning det har været for hende at komme på Efterskolen Helle.

"I min folkeskole blev jeg mobbet helt fra 1. klasse og til jeg gik ud i 7. Lærerne gjorde ikke rigtig noget for at stoppe

Alle har ret til et godt og trygt skoleliv

// Af Peter Christensen

det. De lyttede ikke, og timerne fungerende ikke. Der var alt for meget larm og uro i klassen. Mit hoved kunne slet ikke være i det, så jeg har haft meget skolevægtring," forklarer Sarah.

Efter 7. klasse var Sarah i tre måneder på en anden efterskole i det nordlige Jylland, men det blev aldrig et lykkeligt match for hende. Derefter flyttede hun til Efterskolen Helle og efter en lidt tumultarisk start klikkede det både for skolen og Sarah.

Den svære tillid

I folkeskolen fik Sarah opbygget en mistillid til sine omgivelser, både til andre børn, til lærere og voksne generelt. De var ikke til at stole på. Derfor har hun også brug for den tryghedsfaktor,

HAVREDAL

praktiske uddannelser

3 års oversigt

Hvad lærer man?

HAVE/ANLÆG	LANDBRUG	KØKKEN
BEPLANTNING OG BESKÆRING HÆKKKLIPNING GRÆSSLÅNING BELÆGNINGSARBEJDE PLANTEKENDSKAB SKOV OG LÆHEGN	KVÆG HESTE GRISE MARK GRØNTSAGER MASKINER	KLOG OG SUND KOST GRUNDTILBEREDNING HYGIENE, RENGØRING OG EGENKONTROL RÅVAREKENDSKAB ERNÆRING KOMMUNIKATION OG SAMARBEJDE
BO-UNDERVISNING INCL. RENGØRING, KØKKEN OG MADLAVNING		
KOMPETENCEGIVENDE KURSUS Arbejdsmiljø og ergonomi Førstehjælp og brandkursus Værkstedskurser og håndværktøj Dansk Biologi Kost og sundhed Medicinhåndtering Malkekursus Økologi og bæredygtighed Mindre gartnermaskiner Motorsav Svejsekursus Truck certifikat (AMU) Stilladskursus (AMU)		
FRITIDSAKTIVITETER/-UNDERVISNING Jagt & Natur Fodbold Musik & Drama Mountainbike Ridning Svømning Krop & Motion Kærstekursus It Kreativ Motorlære		
UDSLUSNING DIREKTE TIL JOB OG BOLIG		

DET ER SEJT AT VÆRE PRAKTISK!!

90 %
går direkte i job efter uddannelse på skolen

Ulvedalsvej 30-34 | 7470 Karup J | Tlf. 86 66 22 30 | havredal@havredal.dk | havredal.dk

det er at have køkkenleder på Efterskolen Helle, og kontaktlærer for Sarah, Rikke Nielsen med til snakken om sit skoleliv. Det kunne nærmest ikke være anderledes.

"Sarah, måske skal du også fortælle om din start på skolen," siger Rikke Nielsen, den var jo ikke helt nem.

"Det var svært i starten. Jeg kom ikke til timerne, stolede ikke på lærerne, røg på skolen, hvor det passede mig og lavede natterend. Det var ikke godt."

Det kunne være blevet et hurtigt exit fra skolen, men skolens ledelse, Rikke Nielsen og hendes kollegaer holdt alligevel fast.

"Vi kunne se en god pige, der fortjente en chance mere," siger Rikke og meget rammende for den anerkendende tone på skolen siger hun også, mens hun kigger på Sarah. "Jeg synes du er en rigtig sej pige."

"Vi tog fat i Sarah og forklarede hende, at det var nu hun skulle vise, at hun gad gå her på skolen. Hun skulle populært sagt klemme ballerne sammen."

Genopbygning

Og den chance greb Sarah.

"Det var ikke nemt, men jeg er glad for skolen, og jeg tog mig virkelig sammen. Jeg har stadig social angst, hvor jeg har svært ved at tale med folk og stole på folk," forklarer hun. "Men det er blevet meget bedre. Og jeg er blevet bedre til at snakke med folk, end jeg var før jeg kom på skolen."

Når man som Sarah har haft en hård barndom, både i skolen og i hjemmet hvor forældrenes skænderier gik ud over hende og storesøsteren, så er venskaber en nøgle til at få ro hovedet og opbygge tillid andre mennesker. Venskaber er også en del af forklaringen på, at Sarah er gladere, end hun har været længe.

"Jeg har fået venner her på skolen. Vi går ture, hygger og snakker sammen. Det er bare dejligt."

Faglig udvikling

Ingen behøver en doktorgrad i hverken psykologi eller pædagogik for at forstå, at hvis hovedet er fyldt med tanker om mobning, ikke at føle sig set og ikke

passe ind i fællesskabet, så er der ikke mange tanker og energi at gøre godt med til at blive god til dansk, matematik eller et hvilken som helst andet skolefag. Trivsel har afgørende betydning.

Venskaberne og tilliden, til at lærerne på Efterskolen Helle vil hende det bedste, har også fået vendt den faglige bølge, så den ikke længere står uimodtagelig for input med bunden i vejret.

"Som sagt er lærerne gode til at lytte og forklare det, så jeg kan forstå det. Så jeg er blevet meget bedre fagligt, og jeg trives i timerne med dansk og matematik," siger Sarah, det har jeg aldrig gjort før.

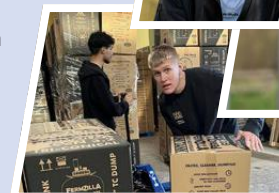
ERHVERVSRETTET STU OG BO-KOLLEGIE

- **Mekaniker - lager/produktion - køkken/restaurant**
- **pedel/service - butik/handel - omsorg/pleje**

- ▶ 1-3 årigt forløb der er rettet mod en tilknytning til arbejdsmarkedet.
- ▶ Erhvervspraktik i gruppe og individuelt.
- ▶ Ugeskemaet indeholder fysiske og sociale aktiviteter der styrker dine personlige kompetencer.
- ▶ Studietur hver år.
- ▶ Tæt samarbejde med STU-vejleder. Der udarbejdes udførlige beskrivelser.
- ▶ Det er muligt at bo på vores bo-kollegie, hvor der er fokus på at ruste dig til at klare tilværelsen i egen bolig.
- ▶ Vi tilbyder Selvforståelsesforløb og udarbejder Stressprofil.

- ▶ Vi lægger stor vægt på at finde vejen til det virkelige liv – for dig – og støtter med en hånd i ryggen, i det, der er svært.

- ▶ Se mere om vores bo-kollegie og andre forløb på www.boskolejob.dk

« Alle har ret til et godt og trygt skoleliv...

Efterskolen Helle er som udgangspunkt en prøvefri skole, men hvis eleven vil og har mod på at tage folkeskolens afgangseksamen, kan man vælge det.

”Det vil jeg, så jeg skal til eksamen i dansk og matematik til næste år. Det ville jeg ikke have drømt om tidligere.”

Hands-on læring

”Vi underviser i små hold, og undervisningen er anderledes end i folkeskolen. Vi er tættere på vores elever,” forklarer Rikke Nielsen. ”vores elever kan ikke bare være i hovedet. De skal også have noget i hænderne, så de får lov til at afprøve tingene i praksis, og se hvad de faktisk kan.” Og her bryder Sarah ind med en forklaring.

”For eksempel når vi i køkkenet skal bage, så skal vi kunne følge en opskrift, men ikke kun det. Vi skal også have overblik over, hvad vi skal bruge, og vi skal kunne gange opskriften op, så det passer til mange flere personer. Vi er jo langt over hundrede på skolen.”

Sarah er i køkkenet hos Rikke. Det er hendes linjefag. Hendes valgfag er ridning, knallertkørekort og matema-

tik. Oprindeligt havde hun ikke valgt køkken som linjefag, hun vil allerhelst være dyrepasser i fremtiden, så det var linjen Vilde dyr som stod først for, men hun har det godt i køkkenet og har også lært, at man ikke nødvendigvis altid skal følge den første og bedste indskydelse. Sarah har bare vist sig at være rigtig god i køkkenet.

”Sarah er en der, når hun siger ja til at lave en opgave, så laver hun den færdig til enden. Hun er til at stole på. Hun har flair for praktisk arbejde,” siger Rikke med et smil.

Efterskolen Helle har 120 elever og en STU-afdeling med 20 elever. Til de elever har skolen en lang række linjefag, så man nok skal gøre sig umage for ikke at finde noget, der er spændende: Krop & Bevægelse, Kunst & Foto, Natur & Adventure, Digitalt design, Internationalt samarbejde, Kost & Livsstil, Musik & Scene, Rollespil & Fantasy og Vilde dyr.

Og lige det bedste til sidst...

”Måske skulle vi også fortælle om Thomas,” siger Rikke, ”synes du ikke det?”

Sarah har som skrevet fået venner, men ikke nok med det, hun har også fået en kæreste. Thomas hedder han, og han er elev på skolen.

”Vi sad ved siden af hinanden til en film, og det var meget dejligt. Det udviklede sig derfra, og vi fandt ud af, at vi godt kan lide hinanden,” fortæller Sarah med et glad smil.

- Jeg skal til julefrokost hjemme hos Thomas og hans forældre i år. Nytår skal vi også holde hjemme hos ham. Jeg glæder mig.

Hylke Ridecenter

OPLEV HESTE GENNEM SANSENERNE I ET INKLUDERENDE FÆLLESSKAB

Hestehold - Ridning - Maskiner vedligehold - Praktisk landbrugsarbejde

Vi er et mindre uddannelsessted, der med sin ramme skaber et trygt og støttende miljø, hvor både social, personlig og faglig udvikling er i fokus. Vores læringsmiljø er præget af trygge og strukturerede rammer, der tilpasses efter den enkeltes behov og forudsætninger.

Hestene spiller en central rolle i at skabe ro og fokus, mens naturen og sanseintegration bidrager til en helhedsorienteret tilgang til den enkelte elev.

Vi arbejder målrettet med at udvikle hver enkelt elevs potentiale i et miljø, hvor inklusion i forpligtende fællesskaber er nøgleordet for trivsel, læring og udvikling.

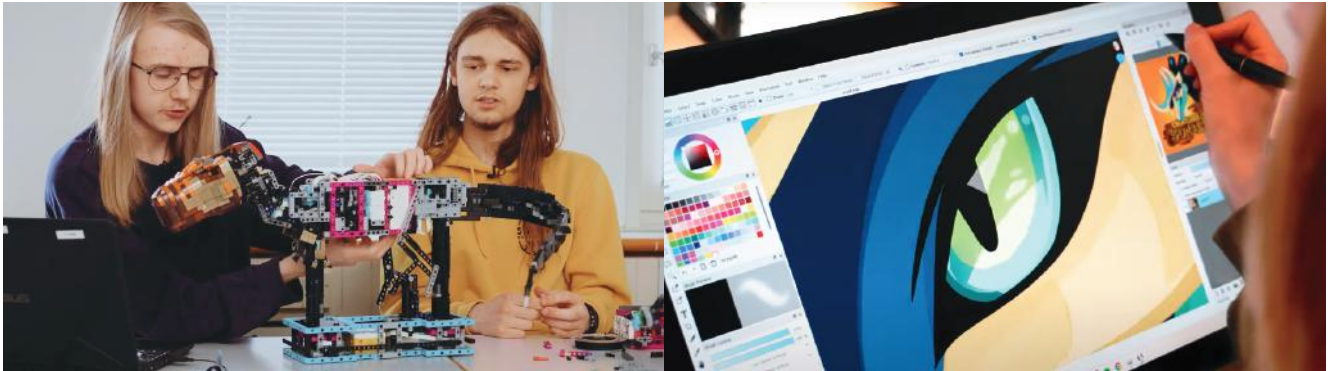
Besøg os på **STU-portalen, Hylke Ridecenter**

Du kan også læse mere på hjemmesiden **www.hylke-ridecenter.dk**

Følg os på

Kontakt os på **mail@hylkeridecenter.dk** eller på **tlf. 2370 4101**

Gro potentialet med Specialisterne stu

Specialisterne stu er et trygt rum, hvor de unge bliver klar til voksenlivet, udvikler it- og hverdags-skills og får mulighed for at dyrke venskaber.

Specialisterne stu er en 3-årig it-tech orienteret stu for unge mellem 16-25 år, med autisme eller lignende kvaliteter.

Her er der mulighed for at udforske interesser og udvikle sig fagligt, personligt og socialt i et trygt og inspirerende miljø.

Vi kombinerer praktik i virksomheder med it-, tech- og kreative fag - lige fra klassisk programmering til game design, game lab, lego, 3D print, illustration osv.

Praktikken giver hands-on erfaring, og i kombination med de faglige og sociale kompetencer, som vores stu giver, åbner det døren til job eller videre uddannelse.

Praktikforløbet tilpasses den enkelte, og vi støtter undervejs, så de unge kan prøve sig selv af med ro i maven.

Oplev, hvordan vi kan bygge bro til den unges fremtid. **Scan QR-koderne** for at se videoer om stu'en, fagene og praktikmulighederne.

Scan QR koden, og se filmen om vores stu

Scan QR koden,
og se filmene
om vores fag

Scan QR koden,
og læs mere om
vores praktik

Bro mellem STU og jobmarked

En rapport fra Videnscenter om Handicap, der blev udgivet sidste år, viser, at selvom flere unge lykkes med at komme videre i job, oplever mange stadig følelser af usikkerhed og lang ventetid, når de står i overgangen mellem STU og jobmarked.

Det er et billede, som Jesper Rahbæk Pedersen kan nikke genkendende til. Til dagligt driver han virksomheden plan-p.dk og har 25 års erfaring med vejledning og evaluering af indsatsprojekter for unge i udsatte positioner. Ifølge ham går vejen til en god overgang gennem et stærkt og tidligt samarbejde mellem STU og virksomhed.

Sammenhæng mellem uddannelse og virksomhed

Et virksomhedssamarbejde må aldrig bare blive et quick fix, men derimod en læring, som eleverne har mulighed for at tage med tilbage til skolen og reflektere over. Derfor har Jesper en stærk opfordring til uddannelsesstederne:

”Inddrag virksomhedsbesøget i undervisningen – så det ikke bare bliver et sodavandsbesøg for de unge.”

Besøget kan være tilrettelagt efter den unge og med opgaveløsning i små grupper, så eleverne prøver at løse rigtige opgaver i trygge rammer.

Ungeekspert Jesper Rahbæk giver sine råd til, hvordan STU-elever kan få en nemmere overgang til erhvervslivet.

Det behøver ikke være svært, og ifølge Jesper kan selv simple greb være med til at gøre virksomhedens praksis konkret for STU-eleverne:

”Det kan være at skrive ti sætninger om virksomheden i dansk eller lave nogle udregninger i matematik, som kan bruges i virksomheden. Så man får tænkt det hele vejen rundt.”

Rødding Fri Fag- og Efterskole

Kombinationsskolen med **Efterskole og Fagskole** for elever med særlige læringsforudsætninger.

Tilrettelæg selv dit forløb på RFFE.

Fagskole – STU

Fokus på uddannelse og job, med branchefagene:

- Game Design & Multimedie
- Gastronomi & Event
- Design & Kreativitet

Efterskole

Du har stor indflydelse på dit skema.

Du skal vælge **6 periodefag***, og du kan bl.a. vælge mellem E-sport, Sport & sundhed, Det vilde køkken, Kreativ & design, Beauty & styling, Rollespil og meget andet.

**Periodefag - har en varighed af ca. 6-7 uger.*

mail@fagogefterskole.dk

Tlf. 7484 2500

www.rødding.dk

Små drys erhvervsliv

Jesper har før set konsekvenserne af, at udsatte unge ikke får en god og rolig start på arbejdslivet:

"Jeg har oplevet STU-elever komme i erhvervspraktik, hvor de lidt "knækker nakken". Måske anstrenger de sig rigtig meget i starten, men bliver alt for stressede. Hvis man arbejder med små drys erhvervsliv, så kan det være, at skridtet ikke er så stort, når de skal i praktik."

Dog lægger han også vægt på, at uddannelsesinstitutionerne skal huske at se muligheder og hjælpe de unge med at kaste sig ud i det:

"Hvis STU'erne har nogle elever, der har en rigtig god praktik - hvorfor så ikke lave en aftale med virksomheden om, at klokken 12 bliver det til et fritidsjob? Eventuelt med noget personlig assistance. Så kan virksomheden faktisk få betalt nogle af de timer, de bruger, og så får eleverne nogle lomme-penge. Vi ved jo alle sammen, at det giver motivation at få penge for det, man laver."

De gode projekter

Et af de samarbejdsprojekter, som Jesper særligt fremhæver, er KLAR TIL START. Et særligt tilrettelagt ansættelses- og STU-forløb, hvor unge med autisme eller lignende udfordringer kan tage hele eller dele af deres uddannelse i en af de private virksomheder, som de samarbejder med - altid med en fuldtidsvejleder tilknyttet, som KLAR TIL START selv udbyder.

Britta Bak er direktør for Fonden Unges, der ejer og var med til at udvikle projektet tilbage i 2012. Hun ser eleverne udvikle sig i virksomheden - både fagligt og socialt.

"De får vendt handicappet til en spidskompetence. For dem, der har brug for rutine, er også dem, som virksomhederne har brug for."

Dog er det ikke kun de unge, der får gavn af samarbejdet:

"Virksomhedens medarbejdere bliver bedre til at kommunikere, og de tilknyttede vejledere kan se, at de gør en social forskel."

Hos KLAR TIL START arbejder de kun med virksomheder, der kan stille en jobgaranti.

En kæmpe forskel, der afspejler sig i tallene, hvor 73% af eleverne gennemfører forløbet og ender med en fastansættelse, og hele 96% beholder jobbet lang tid efter.

Som Britta siger:

"Så ved de unge med sikkerhed, at der er et job, der venter på dem."

STU med tryghed struktur og forståelse

FSU – Faxe Sociale Udviklingscenter

Hos FSU møder vi den unge dér, hvor den unge er - fagligt, socialt og personligt.

Vi arbejder med unge med komplekse udfordringer – herunder autisme – og skaber en hverdag med tydelig struktur og trygge relationer. STU-forløb tilrettelægges individuelt med fokus på udvikling og trivsel.

Mulighed for botilbud (§107).

FSU – Faxe Sociale Udviklingscenter

Læs mere om STU og vores tilgang [SCAN HER](#)

GRENNESMINDE STU

Din vej til et liv med job, trivsel og kolleger

På Grennessminde STU i Taastrup bliver du en del af et arbejdsfællesskab. Vi er specialiseret i håndens arbejde og beskæftiger os med en bred vifte af brancher og fag. Du vælger, hvor du vil gøre en forskel.

 Gartneri

 Dyr & natur

 Håndværk

 Køkken & kantine

 Salg & service

Kontakt os og hør, hvordan vi kan tilrettelægge et forløb til dig.

Gminde.dk

info@gminde.dk

43 99 04 70

For Daniel Noti har fællesskab aldrig været en selvfølge. Han har autisme og har hele livet haft svært ved at skabe og især fastholde relationer.

Ensomheden er stadig en del af hans liv i dag. Men højskolen blev et sted, hvor fællesskabet fik lov til at vare lidt længere – og hvor han stadig har en tilknytning, der giver struktur og mening i hverdagen.

Fællesskabet fik rammer og tid til at opstå.

Daniel bor i dag i Aabenraa, men er opvokset i Struer. Han blev først udredt for autisme i 2011 i slutningen af sin STU. "Jeg har altid haft udfordringer, men da jeg blev født, var autisme ikke noget, man talte ret meget om. Der er kommet langt mere fokus siden," fortæller han.

Både STU og efterskole var vigtige for Daniel, 34 år, men også socialt krævende. "Det sociale var svært at navigere i,

og det har fulgt mig lige siden," fortæller han. Efter efterskolen flyttede han hjem til Struer, hvor han i en periode var i beskæftigelse på et beskyttet værksted og senere i KlapJob – i dag Lev Job.

Han var glad for arbejdet, men for mange timer førte til en sygdomsperiode, og kort efter ramte coronapandemien og brød de fællesskaber, han var ved at genopbygge.

Linjefag:
Ridning, eSport,
Park & Service,
Krea, Træsløjd,
Mad med mere,
Musik og Sport

DYBBØL EFTERSKOLE
www.dybbølefterskole.dk

**STU med
økologisk
landbrug,
heste og
gartneri**

- Mindre STU, plads til 20 unge
- Ligeværdigt fællesskab
- Læring gennem praksis
- Meningsfuld hverdag
- Individuelle løsninger
- Mulighed for at bo

Læs mere på www.landeriet.dk

Følg Landeriet på Facebook og Instagram.

Kontakt: Krøvgårdvej 17, 7400 Herning,
2089 1747, SB@landeriet.dk

DEN RØDE TRÅD

Savnet af fællesskab fyldte mere og mere. "Noget af det sværeste for mig er, at fællesskaber ofte stopper, når et forløb slutter. Hvordan hjælper man mennesker med diagnoser til at bevare relationer? Vi bliver nemmere ensomme," siger han. Sociale medier er svære at navigere i og er ikke umiddelbart en løsning. De fysiske bekendtskaber er vigtige.

Tanken om højskole opstod langsomt. Over fire år deltog Daniel i en uges sommercamp på Silkeborg Højskole. Han holder af rytmisk musik og oplevede, at højskolen gav en særlig form for fællesskab. "Det trak i mig. Jeg kunne mærke, at jeg havde brug for noget, der varede længere."

SPS-støtte giver muligheder og ligeværd

Valget faldt på Løgumkloster Højskole. Det er en almindelig højskole, men med en mulighed, som mange ikke kender til:

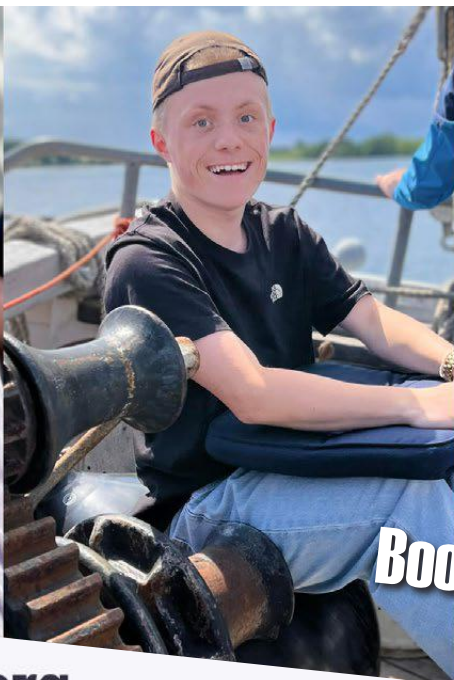
Højskoler kan søge SPS-støtte til elever med funktionsnedsættelser gennem Slots- og Kulturstyrelsen. For Daniel betød det mentorstøtte op til syv timer dagligt – i alle timer. Og den mulighed vil han gerne være med til at udbrede kendskabet til.

"Støtten gjorde, at jeg kunne være der på lige vilkår. Min diagnose var grundigt belyst, og det gav tryghed," fortæller han. Det første semester betalte han selv, men han indså hurtigt, at ét semester ikke var nok. "Som autist har man brug for ekstra tid til at vænne sig til nye rammer, forklarer Daniel. Andet semester blev dækket af et stipendium, og SPS-støtten fortsatte.

En mentor så potentiale i Daniel og opfordrede ham til at søge ind på uddannelsen som kirkesanger på Kirkemusikskolen. Det var lidt for svært, men opholdet på højskolen gav stadig noget afgørende: tid, relationer og tilknytning. Da mentoren senere blev syg, blev sårbarheden tydelig igen. Alligevel valgte Daniel at blive i Løgumkloster og flyttede permanent fra Struer.

I dag er han frivillig på højskolen og tager lørdagsvagter ved aftensang i Løgumkloster Kirke. "Det betyder meget for mig stadig at have en fysisk tilknytning," siger han. Ensomheden er der stadig, men højskolen har givet en rød tråd i livet.

Daniel håber, at flere unge og voksne bliver opmærksomme på muligheden for SPS og stipendier. "Højskolen er ikke et quick-fix mod ensomhed. Men den kan være en stærk medspiller – især hvis man får den rette støtte og tid til at være der."

**Book en rundvisning
på vores hjemmeside**

**Klintebjerg
Efterskole**

Linjer:
Jagt, Natur & Fjord
Esport
Gastro
Håndværk & Design

www.klintebjerg-efterskole.dk

Queer café på Sputnik STU

– her er der plads til både stolthed og usikkerhed

// Af Christina Qvistgaard

Siden 2024 har en særlig café på Sputnik STU dannet rammen om et fællesskab for unge, der på mange måder befinder sig i en dobbelt minoritet. Her mødes elever, som både er en del af LGBTQ+-miljøet og samtidig lever med en diagnose – ofte autisme. I queer caféen finder de et trygt rum, hvor de kan spejle sig i hinanden og udforske deres identitet uden konstant at skulle forklare sig selv.

Caféen blev startet for at skabe et samlingspunkt på tværs af hold og linjer. Ifølge underviser Nanna Sylvest Vierø har behovet været tydeligt fra begyndelsen.

”Det betyder meget, at vi kan komme samlet og møde andre mennesker. For nogle af de unge har det også ført til, at de efterfølgende selv er taget afsted til arrangementer, fordi vi har introduceret dem til stederne. Det giver både tryghed og nye venskaber,” fortæller hun.

For Teo på 19 år, der går på tredje år på STU, er caféen et sted, der ville mangle, hvis den ikke fandtes.

”Det er rart med et sted, hvor man ikke skal forklare sig selv. Her er der automatisk plads til os. Det er et trygt rum at gå ind i,” lyder det. Mads på 20 år, der går på andet år, kom lidt senere ind i fællesskabet, men oplever det som et vigtigt tilbud.

”Jeg kom lidt sent ind i det, men det er et fedt tilbud. Man kan spejle sig i

nogle mennesker, der har en identitet, der minder om den, man selv har. Det er fedt, at man kan snakke om det, men samtidig ikke behøver at sætte sig ned og forklare sig selv hver gang.”

Ingen forklaringer

Netop det at slippe for forklaringerne er centralt. Mange af de unge har gennem deres liv været vant til at skulle redegøre for deres diagnose. Når man samtidig er queer, kan oplevelsen af at være anderledes blive forstærket.

AI genereret foto

IDRÆTSEFTERSKOLEN ULBØLLE
STU Erhverv & Idræt

Fællesskab
IDRÆT Matematik
Gode oplevelser Lige værd
Specialundervisning
Anerkendelse Bryd grænser
Dansk **Venskab**
Selvtillid Engelsk

WWW.IEU.DK

AI genereret foto

Caféen fungerer derfor som et frirum, hvor begge dele kan eksistere side om side – uden at blive problematiseret.

Fællesskabet handler dog ikke kun om samtaler. Gruppen har været på udflugter og deltaget i arrangementer, der taler ind i deres livssyn og livsstil. Blandt andet har de deltaget i Fluid Festival i København, en inkluderende kulturfestival under Pride-ugen, der hylder kvinder, non-binære og genderqueers med fuld repræsentation på scenen. Her solgte de mangfoldigheds-

armbånd og oplevede et miljø, hvor diversitet er normen.

De har også set film med queer-tema og besøgt Centralhjørnet – en af Danmarks ældste LGBTQ+-barer. Derudover har de startet skoleåret med rollespillet Varulv, som gav grin og styrkede fællesskabet på en uformel måde.

”Det var en god måde at sætte skoleåret i gang på,” siger Teo.

For nogle elever bliver caféen en døråbner til selv at opsøge nye fællesskaber uden for skolen. Når stederne først er blevet besøgt sammen med en tryk gruppe, bliver det lettere at tage afsted på egen hånd.

Samtidig er forholdet til identitet og labels forskelligt fra person til person. Mads fortæller om, at finde ud af sin identitet som 13-14-årig.

”Jeg ved ikke, hvor meget folk går op i labels. Jeg behøver ikke putte ord på. Andre har mere brug for det. Man behøver ikke at sige det til alle, man møder. ”Out and proud” kan være fint, men det er ikke altid det bedste for alle.”

Stadig modstand en gang imellem

Teo peger på, at det at være queer stadig kan medføre modstand.

”Man kan godt blive set lidt skævt til. Og selvom folk gerne vil være forstående, kan de ikke altid forstå det eller ser en som noget andet end et almindeligt menneske. Og så er der stadig folk, der er groft homofobiske. Jeg har venner, der er blevet udsat for voldsomme ting. Så man kan godt være lidt nervøs.”

Netop derfor bliver fællesskabet det positive holdepunkt. Her møder de unge en gensidig forståelse, der ikke kræver lange forklaringer. De deler erfaringer – både de svære og de styrkende.

”Det kan godt være, det bliver endnu sværere at finde sig selv, når man også har en diagnose,” siger Mads. ”Men på et tidspunkt finder du det, der gør dig glad. Man skal blive ved med at prøve, selvom det kan være en hård tid. Man skylder ikke nogen at forklare noget.”

Queer caféen på Sputnik STU er måske ikke et dagligt tilbud, og de unge kunne ønske, at de mødtes oftere. Men for dem, der har brug for et sted med automatisk accept, gør den en afgørende forskel. Her er der plads til både usikkerhed og stolthed – og til at finde sin egen vej i fællesskab med andre.

Din vej til faglighed, fællesskab og fremtid

Hos AspIN ser vi dig og dine ønsker. Og vi hjælper med at finde din vej til at få dem opfyldt.

Er du ung med autisme, ADHD, ADD eller lignende – og har du lyst til at udvikle dig både fagligt, socialt og personligt?

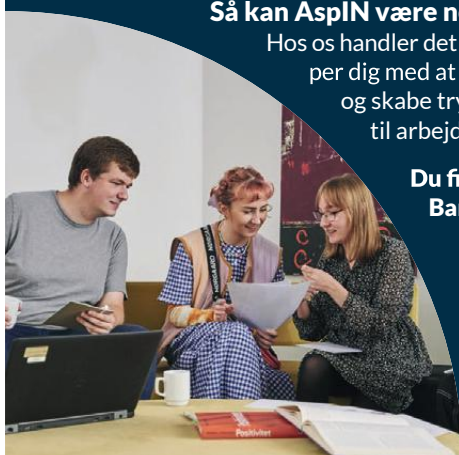
Så kan AspIN være noget for dig!

Hos os handler det om dig og din vej videre i livet. Vi hjælper dig med at finde dine styrker, opbygge selvtillid og skabe tryghed – samtidig med at du bliver klar til arbejdsmarkedet eller en videre uddannelse.

Du finder os på Boulevarden 48 i Vejle og Banegårdspladsen 1A i Aarhus.

Vil du vide mere?

Kontakt os på info@aspin.dk eller klik ind på AspIN.dk.

Hos AspIN får du:

Faglig læring

– AVU (9./10. kl.) eller HF-enkelt-fag kombineret med øvelser i koncentration, præsentation og læringsstrategier.

Social og personlig udvikling

– vi træner kommunikation, samarbejde og mestringsstrategier i et trygt fællesskab.

Afklaring og brobygning

– vi hjælper dig med at finde vejen videre til job eller uddannelse.

Sammen laver vi en personlig uddannelsesplan, så du kan vokse som ungt, selvstændigt menneske og finde din vej videre i livet. Du vil opleve en hverdag, hvor fællesskab, relationer, trivsel og selvværd er i fokus.

På Skoleskibet Hjalm vokser de unge med vinden

// Af Christina Qvistgaard

Ved kajen i Holbæk ligger den 125 år gamle trægalease Hjalm. Plankerne knirker, tovværket dufter af tjære, og under dæk summer en hverdag, der for mange unge har vist sig at være et vendepunkt.

Ombord er de ikke bare elever – de er matroser. En vigtig møtrik i maskinrummet på et skib, hvor ansvar, fællesskab og praktisk læring går hånd i hånd

Hjalm rummer både unge på STU og i indsatsen Ung i Fokus (UIF). Fire går på STU, fire er en del af UIF, som har til formål at få de unge videre i job eller uddannelse. Hverdagen spejler den struktur, man kender fra andre STU'er, men med saltvand i håret og søkort på bordet.

Det handler ikke kun om søfart. Det handler om selvværd.

En af dem, der er vokset med opgaven, er Tristan. Han går på STU og lægger ikke skjul på, at han tidligere var skoletræt.

”Jeg var ikke fan af skolen,” siger han tørt.

I dag er han engageret matros. En dag kan stå på at tegne søkort og beregne en rute fra København til Isefjorden. Tid, distance og fart skal stemme. Matematikken er ikke længere abstrakt – den er forskellen på at ramme rigtigt eller drive af kurs.

”Når man først har lært det, er det ikke svært. Det kommer bare,” siger han og viser stolt sine beregninger frem.

Drømmen er at arbejde med maskiner. Måske som maskinmester.

”Man bliver glad, når man opdager, at man er god til noget. Man får lyst til at komme.”

Vinteren byder på vedligeholdelse af den gamle trægalease. Der skræbes, males og pudses. Og så er der de daglige pligter: rengøring, madlavning og selvfølgelig det faglige indhold. Ingen løfter øjenbryn, når toiletterne skal shines eller løgene hakkes til lasagnen. Ombord er der respekt og ligeværd mellem besætning og unge. Alle tager en tørn.

”Det er fanme banger at være her,” siger Elias, som er UIF elev. ”Vi oplever en masse forskellige ting. Vi har været på togt til Livø, hvor vi kørte på UTV. Natsejlads er også fedt.”

« tilbage
til indhold

Sæt X i kalenderen

– til årets store
specialuddannelses-
begivenhed i Roskilde

SPECIAL- KOMPASSET

Uddannelsesmesse for unge med særlige behov og deres voksne

I samarbejde med STU-foreningen Consentio og LigeVærd

16. og 17. september
Kryds ved **Specialkompasset**

- Årets store begivenhed!
- To helt særlige dage fyldt med uddannelsessnak for nogle helt særlige unge.
- På Messen Specialkompasset kan du møde flere end 80 skoler, institutioner og organisationer.

På **Specialkompasset i Roskilde** kan de unge, deres familie, vejledere og sagsbehandlere få **inspiration til fremtiden** og høre mere om de forskellige typer uddannelses tilbud, der eksisterer for unge, der ikke lige passer ind i det ordinære uddannelsessystem.

Her kan du møde udbydere af den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse, STU, special-efterskoler, behandlingsskoler, FGU, socialøkonomiske virksomheder, organisationer og andre med fokus på unge med særlige behov. Du kan også høre spændende oplæg og foredrag.

Specialkompasset er et besøg værd uanset om du er ung, forældre, lærer, vejleder eller sagsbehandler.

Følg os på specialkompasset.dk og på Facebook og Instagram.

Her lægger vi løbende information, udstillerlister og spændende artikler op.

www.specialkompasset.dk

« På skoleskibet Hjalm vokser de unge...

Ansvar former mennesker

Togterne kan noget helt særligt. Det er her læringen og fagligheden virkelig kommer til sin ret – og her hvor man oplever, hvor vigtigt hvert enkelt medlem af besætningen, faktisk er.

Når mørket falder på og skibet ligger for anker, mærkes alvoren. Skipper Martin Dencker sætter ord på:

”Når man har nattevagten, mens alle andre sover, så har man pludselig et kæmpe ansvar. Man skal tjekke, at vi ikke driver,

eller om der er røg. De forstår, at deres indsats giver mening, og at det her ikke er noget vi leger. De vil gerne passe på skibet og på hinanden.”

Ombord bliver man en del af besætningen og deltager i alt fra sejlads med skoleklasser til lokale festivaler og klimasejladser. Man er ikke gæst – man er gast.

Pelle ser frem til foråret, når Hjalm igen får dybdemeter under kølen. Stoltheden ved at være en del af et 125 år gammelt træskib er tydelig.

Bøgevangskolen Vejle Fri Fag- og Efterskole tilbyder både Efterskole og STU, hvor du udvikler dig personligt, socialt og fagligt.

Vores elever er efterskoleelever i 9. eller 10. klasse eller unge mellem 16 og 25 år. Alle med særlige læringsforudsætninger. Vi vægter almindelse højt, vores læringsmiljø er kendetegnet af små hold, ofte på værksteder og altid med høj grad af samarbejde og sammenhold.

Du bor på skolen, hvor du kan opleve et fedt skoleår, få nye venner, blive en del af et velfungerende fællesskab og udvikle dig i eget tempo.

Du bliver med garanti mere afklaret til, hvad din fremtid skal indeholde af uddannelse og beskæftigelse med sigte på et godt ungdoms- og voksenliv.

Se mere på vores hjemmeside www.bvsk.dk og book et besøg!

Bøgevangskolen
VEJLE FRI FAG- OG EFTERSKOLE

ET FANTASTISK EFTERSKOLEÅR ELLER STU

BØGEVANG 18 · 7100 VEJLE
TLF. 7582 1176 · MAIL @BVSK.DK

For Mads, der er flyttet fra Randers til Holbæk for at være med, er det en drøm.

”Det er rigtig fedt at være på et træskib,” fastslår han.

Han er ekspert i skibe og både, har samlet 300 modelskibe og kan uden tøven nævne alderen på Nordkaperen, da snakken kommer ind på, hvilket skib, der er ældst. Hjalm vinder med sine 125 år.

Men man behøver ikke have saltvand i blodet fra start.

”Man kan bare have lyst til at bruge hænderne og omsætte læring til praksis med det samme,” forklarer kvartermester Lasse Wendelboe. ”Interessen kommer som regel af sig selv.”

Tallene taler for sig selv

Praktik er en integreret del af forløbet. Nogle prøver kræfter med andre maritime arbejdspladser, andre med håndværk eller arbejde på et plejehjem. Det maritime er en mulighed – ikke et krav. Det vigtigste er fundamentet: troen på, at man kan bidrage.

Fællesskabet er særligt. Tonen kan være kærligt drillende, men mobning findes ikke. De unge taler hinanden op og byder ind med hver deres styrker. Alle har ansvar for skibet og for hinanden.

Tallene taler deres tydelige sprog: 96 procent af de unge kommer videre i job eller uddannelse. Omkring halvdelen inden for det maritime, resten mod andre erhvervsuddannelser.

Når vinden fylder sejlene, og Hjalm glider gennem vandet, er det ikke kun skibet, der flytter sig. Det gør de unge også. Med fast kurs og en ny tro på, at de kan stå til søs – også i bølgegang.

Afslut din stu med et fast job

KLAR TIL START er et erhvervsrettet forløb for dig med autisme eller autismedignende træk, hvor 7 ud af 10 kommer i fast job. Du får:

- Daglig støtte af en specialuddannet vejleder
- Praktisk erfaring fra en privat virksomhed
- Personlig, faglig og social udvikling
- Jobgaranti

KONTAKT

Projektleder Dennis Pihl
+45 2277 1411
dennis@unges.dk

www.klartilstart.dk
– en del af Fonden Unges –

**KLAR TIL
START**

På Stu'ens Dag

- Får du en dejlig dag sammen med undervisere og tidligere, nuværende og fremtidige stu-elever
- Kommer du hjem med konkret ny viden og inspiration
- Får du nogle spændende oplevelser sammen med andre
- Ser du de fysiske rammer i stu-tilbuddet
- Kan du få svar på de spørgsmål, du går rundt med

Stu'ens Dag
1. oktober 2026
Kl. 14 - 18

Tilmelding er ikke nødvendig – du kan bare komme, når det passer dig og dine forældre, venner og bekendte. Og UU-vejledere er selvfølgelig også velkomne.

Stuforeningen er initiativtager til at afholde Stu'ens Dag – du kan se alle stu-tilbuddene, der er tilmeldt dagen på Consentios hjemmeside: **consentio.nu**

cōnsentiō